CUMA
24
MART
1939

İDARE YERİ
İstanbul Nuruosmaniye No 84
Telgraf: Yenisabah gazetesi
İSTANBUL
Telefon — 20795
Birinci yıl — No. 318

YENİ SABAH

GÜNDELİK SİYASİ HALK GAZETESİ

ABONE ŞARTLARI
Türkiye — Ecnebi
900 Kr. Senelığı 2400 Kr.
500 Kr. 6 aylığı 1200 Kr.
200 Kr. 3 aylığı 600 Kr.
90 Kr. 1 aylığı 300 Kr.
Posta ittihadına girmemiş memleketler için 26, 14, 7.5 ve 4 lira

HER YERDE
3
KURUŞ

YANLIŞ BİR YOL

Fertlerin Hakkı Ve Kanun Bir Cemiyette Her Şeyin Üstündedir

Yazan : HÜSEYİN CAHİD YALÇIN

Okuyucularımın birinden bir şikâyet mektubu aldım. İtiraf edeyim ki bu şikâyet mektupları karşısında daima bir tereddüt duyarım. Çünkü bunlardan bir çoğunun hakikatin yalnız bir tarafını ihtiva ettiğini, işe gelmiyen noktaların meskût geçilmiş ve bazan da tahrif edilmiş olduğunu uzun tecrübelerimle öğrenmişimdir.

Fakat bu defaki mektupta her türlü tereddüdü izale edecek bir katiyet ve sadelik vardı. Ayni zamanda bazı evrakın suretleri de gönderilmişti. Meseleyi esas itibarile çok ehemmiyetli bulduğum için, Muhterem Dahiliye Vekilinin dikkatini celbetmeyi vatanî bir vazife bildim. Bu şikâyetnameyi hususî surette kendilerine yollamak ta ayni hizmeti ifa ederdi. Fakat Cümhuriyet hükûmetinin halkın şikâyetlerine ne kadar hassas olduğu ve kanun ahkâmına riayete ne kadar ehemmiyet verdiği bütün memleketçe böyle misaller ve fiiliyat ile sabit bir hale gelmesi için ordan gazete sütunlarında bahsetmeyi faydalı buldum. Çünkü hükûmetin adaletine, kanunun hâkimiyetine halkın nazarında kat'î bir iman bizim istediğimiz kuvvetle ancak bu gibi örnekler neticesinde temin edilebilir.

Mesele şudur :

Akçaabadda rençber Ali Akşan oğlu isminde bir vatandaşa günün birinde şu emirname tebliğ edilir:

"Kasabanın Yenicami sokağında Kazancıoğlu Riza ve Akşanoğlu Osman ile müştereken mutasarrıf olduğunuz çarşının güzelliğini ihlâl eden ahşap dükkânların meclis kararı mucibince yıktırılmasına 12/1/939 günlü ve 12 sayılı encümence karar verildiğinden mezkûr ahşap dükkânlarınızın 939 yılı şubat ayı sonuna kadar yıktırılması, aksi takdirde belediye tarafından yıktırılacağı ihbar olunur.

Akçeabad Belediye Reisi
Kaymakam
C. Göktan

Mal sahipleri şaşırıyorlar. Bunların malları Rus istilâsında yanmış. Arsaların bir kısmı evvelce belediye tarafından hiç para verilmeden sokağa kalbedilmiş. On sene evvel bu arsanın üzerine müştereken yedi dükkân yapmışlar; onunla geçiniyorlarmış. Kasabanın güzelliği bozuluyor diye, parası verilmeden, bir adamın malının yıkılması kanunsuz olduğundan bahisle şikâyet etmişler. Dört gün sonra, 12/2/939 da kendilerine başka türlü bir emir tebliğ olunmuş:

"10/2/939 günlü istidanıza cevap :

Kasabanın Yenicami sokağında müştereken mutasarrıf olduğunuz yıkılmasına karar verilen dükkânlarınızın kasabanın güzelliğini ihlâl ettiği iddiasile değil, birer baraka olarak tesbit edildiğinden yıktırılacaktır.

Bu hususta yapacağınız itirazın Vilâyet idare heyetine yapılması ve belediyeye yapılan itirazların kabul edilmiyeceği tebliğ olunur.,,

Akçaabad Belediye Reisi
Kaymakam
C. Göktan

Görülüyor ki belediye ilk emrinin kanunsuz olduğunu kendisi de anlıyarak şimdi dükkânların "baraka,, olduklarından dolayı yıkmak iddiasına kalkmıştır. Dört gün içinde değişen bu iddianın haksız ve kanunsuz olduğu şüphesi bizde pek tabiî olarak tevellüt ediyor.

Mal sahipleri bu ikinci tebliğ üzerine Trabzon vilâyetine şikâyet ettikleri gibi telgrafla Dahiliye Vekâletine de müracaat etmişler.

Trabzon vilâyeti 28/2/939 tarihinde Akçaabad kaymakamlığına şu mektubu yazıyor:

"Kaza merkezinde bulunan yedi adet dükkân hakkında belediye encümenince verilen yıktırma kararının feshine ve mülkiyet hakkının muhafaza edilmesi istirhamına dair Ali Akşan oğlu ve iki arkadaşı imzalarile verilen itirazname ile teferuatı ilişiktir.

Dileklerinin kanun ve mevzuat dairesinde tetkiki ile mağduriyetlerine mahal bırakılmamasını, neticeden bilgi verilmesini, dilekçenin geri çevrilmesini dilerim.,,

Vali yerine
B. Ertan

Mal sahipleri, dükkânlarının üzerinden şehrin güzelliğini bozmak ve birer baraka teşkil etmek suçunu kaldırmak için, onların tüvaletine ve makyajına itina etmeyi ve dükkânları belediyeye şirin göstermeyi düşünerek bir boyacı tedarik ederek işe başladı. Fakat kaymakam mevcut belediye amelelerine jandarmaların yardımını da ilâve ederek dükkânları yıktırmağa başlar. İki günde ameliyat muvaffakıyetle neticelenir. Mal sahiplerine yıkılan dükkânların uzaktan bir resmini almaktan başka yapılacak bir iş kalmaz. Bu resmi bana da yollamışlar. Ben de gazeteye dercettiriyorum.

Dükkânlar böyle zorla yıktırılırken, mal sahipleri tesadüfen kazada bulunan adliye müfettişine, kaza hâkimine müracat ederler. Fakat bu zatlar o dakikada kendileri için ifa edilebilecek bir vazife olmadığı beynile pek tabiî olarak hiçbir şey yapamazlar.

Ben bu mektubu ve melfuflarını okuduktan sonra, düşündüm. Görülüyor ki genç, gayretli, iş görmek ister bir kaymakam var. Kasabayı güzelleştirmeyi düşünüyor. Bu gaye kendisini okadar cezbediyor ki her manianın üzerinden atlamak ve hedefine varmak istiyor.

Bu yanlış bir yoldur. Ferdlerin hakkı ve kanun bir cemiyette her şeyin üstündedir. Nekadar iyi bir maksatla olursa olsun, kanunu çiğnemeğe, halkın hakkına, malına tecavüz etmeğe kalkan bir memur en büyük hataya düşmüş olur.

Kasabalarımızın halini hep biliriz. Buralarda güzelliği bozuyor diye mevcut binaları yıkmağa kendimizde hak görürsek bir çok yerlerde taş taş üstüne bırakmamak icap eder. Kanuna ve insafa rağmen bu adamların dükkânlarını yıkmakla acaba Akçaabad kasabasının güzelliği ne dereceye kadar artmıştır ve kasabada başka çirkin bina ve nokta kalmamış mıdır? Burasını bittabi bilemeyiz. Fakat şuna eminiz ki bazı vatandaşların mülkiyet hakkına kanun suz surette tecavüz etmekle idare ve hükûmet mefhumuna çirkin bir leke sürülmüştür.

Hakikat bu göründüğü şekilde ise, yapılan tecavüzün tamir ve telâfisi, bu vatandaşların binalarını yıkanlara o binaların tekrar inşa ettirilmesi hükûmetin adaletinden beklenir.

Hüseyin Cahid YALÇIN

Akçeâbad'da kanunsuz yıktırılan binalar

Tırakyada Yakalanan Casusların Duruşması

Casuslar kararı dinlerlerk n

İzmir, (Hususî) — 7 ay evvel Trakyada, Kırklareli havalisinde askerî vaziyetimizi öğrenerek komşu bir devlete haber vermek için faaliyete geçen beş kişilik bir grupun İzmir ağır cezadaki mahkemeleri bitmiştir.

24-8-938 tarihinde Tagora köyü altındaki dereden sisli bir havada topraklarımıza giren casuslar hudut müfrezeleri tarafından yakalan

(Sonu 7 inci sayfada)

Hitler Memel'de

Muazzam Tezahüratla Karşılanan Hitler Mühim bir Nutuk Söyledi

Lehistanda Almanya Aleyhinde cereyanlar

Memel: 23 (A. A.) — Deutschland zırhlısı le buraya gelen B. Hitler, Greenwich saati ile saat 9.30 dan biraz sonra karaya çıkmıştır. Führer, Alman askerlerinin dizilmiş ve kesif bir halk kütlesinin toplanmış olduğu tiyatro meydanına gitmiştir. Bütün bürolar ve mağazalar kapalıdır.

Şarkî Prusyanın Alman kıtaatı, gene Greenwich saati ile saat 7 den biraz sonra Memel'e vasıl olmuşlardır. Güneş, parlıyordu ve sokaklar karla örtülü idi.

Halk tarafından hararetle alkışlanmış olan B. Hitler'in muvasalatında hazır bulunmak üzere köylerden bir takım gruplar gelmiş idi.

Memel, 23 (A.A.) — Bay Hitler saat 10,30 da karaya çıkmış ve derhal tiyatro meydanına hareket etmiştir. Bu meydanda binlerce halk kendisini beklemektedir.

Almanların Memele girişi

Memel, 23 (A.A.) — Alman kıtaatı bu sabah saat sekizde Memele girmiş ve ahali tarafından hararetle karşılanmıştır. İlk motörlü kıtaatla hücum mefrezeleri daha dün akşam dan şehre girmiş bulunuyordu.

Leh gazetelerinde hoşnutsuzluk

Varşova, 23 (A.A.) — Polonya gazeteleri de batı memleketleri mat

(Sonu 3 üncü sayfamızda)

Der Führer und Reichskanzler hat heute in Gegenwart des Reichsministers des Auswärtigen von Ribbentrop den tschechoslowakischen Staatspräsidenten Dr. Hacha und der tschechoslowakischen Außenminister Dr. Chwalkowsky auf deren Wunsch in Berlin empfangen. Bei der Zusammenkunft ist die durch die Vorgänge der letzten Wochen auf dem bisherigen tschechoslowakischen Staatsgebiet entstandene ernste Lage in voller Offenheit einer Prüfung unterzogen worden. Auf beiden Seiten ist übereinstimmend die Überzeugung zum Ausdruck gebracht worden, daß das Ziel aller Bemühungen die Sicherung von Ruhe, Ordnung und Frieden in diesem Teile Mitteleuropas sein müsse. Der tschechoslowakische Staatspräsident hat erklärt, daß er, um diesem Ziele zu dienen und um eine endgültige Befriedung zu erreichen, das Schicksal des tschechischen Volkes und Landes vertrauensvoll in die Hände des Führers des Deutschen Reiches legt. Der Führer hat diese Erklärung angenommen und seinem Entschlusse Ausdruck gegeben, daß er das tschechische Volk unter den Schutz des Deutschen Reiches nehmen und ihm eine seiner Eigenart gemäße autonome Entwicklung seines völkischen Lebens gewährleisten wird.

Zu Urkund dessen ist dieses Schriftstück in doppelter Ausfertigung unterzeichnet worden.

Berlin, den 15. März 1939.

Hitler, Ribbentrop, Hoha ve Kvalkovski tarafından imzalana Çe oslov kyanın ilhak beyannamesi

Meb'us Namzetleri İlân Edilecek

Ankara: 23 (A. A.) — C. H. Partisi divanı yarın 24. 3. 939 saat 9.30 da Büyük Millet Meclisinde, Riyaseticümhur salonunda toplanacak ve Partinin mebus namzedleri hakkında son karar verilecektir. Namzed listesi Cümhuriyet Halk Partisinin değişmez Genel Başkanı Millî Şef İnönünün beyannamesiyle yarın akşam Vilâyetlere ve matbuata verileceği gibi Radyoda da okunacaktır.

Mebus seçimi evvelce bildirildiği üzere 26. 3. 939 pazar sabahı başlayıp akşamı bitecektir.

Sadıkzade Vapuru Tehlikeli Bir Vaziyette

Akdenizde çıkan kuvvetli lodos fırtınası yüzünden 22-3-939 gecesi Fenikeden 22 mil mesafede karaya oturan Sadıkzade vapurunun vaziyeti el'an vehametini muhafaza etmektedir. Gemi kayalık bir sahilde karaya oturduğu için makine dairesine yakın olan bir yerinden delinmiştir. Gemin, Gemi kurtarmanın

(Sonu 3 üncü sayfada)

Yeni Tefrikamız
Sultan Aziz Devri Baş Pehlivanları
Sami Karayelin bu güzel tefrikasına yakında başlıyoruz.

Binicilerimiz Yarın Nise Hareket Ediyorlar

Dün Sipahi ocağında pazar günü yapılan atlı mani müsabakalarının mükâfatları dağıtıldı

F. Bahçe Klübünde Çıkan İhtilâf

Mükâfat kazanan binicilerAlbay Saimle bir arada (Yazısı 7 de)

HER SABAH

Söz Ayağa mı Düşüyor ?

— İtalya başvekili pazar günü mühim bir nutuk söyliyecek ve bir cihan harbinin patlayıp patlamıyacağı ancak bu nutuktan sonra belli olacakmış...

— Lehistan Danzig limanının akibetinden endişe ederek seferberlik ilânına hazırlanmış!..

— Romanyada seferberliğin başlamış olduğu muhakkak. Hattâ kadınları da askere alıyorlarmış.

— İngiliz donanması hareket emrini aldı bile. Siz gazeteciler hâlâ oyuyun.

— Fransız cümhurreisi gizli olarak İngiltere kralına demiş ki..

Ankara caddesini tırmanıp matbaa kapısından içeri ayak basıncaya kadar kulağımıza fıslanan mühim (!) ve mevsuk(!) haberlerden birkaçını yukarıya aynen kaydettik.

Evet, milletlerarası münasebetler vahim, karışık hattâ buhranlı anlar geçiriyor. Fakat Fransa cümhurreisi ile İngiltere hükümdarı arasında mahremane geçen bir müzakerenin dakikası dakikasına Ankara caddesi kaldırımlarına düşmesine de hayret etmemek elden gelmiyor.

Dikkat edelim söz ayağa düşmek üzeredir.

A. Cemaleddin SARAÇOĞLU

Tefrika No 39

Yazan : M. SIFIR

Boğaziçinden Korkulu Ve Heyecanlı Bir Geçiş

Boğazın Her Köşesinde Bizi Bir tuzak, Bir Tehlike Bekliyordu

Nazif beyi bu çok haklı ve yakışıklı ithama cevap vermeğe, kendini müdafaaya ne imkân, ne de zaman bulabilmişti. Onbaşının da sesi kesilmişti. Çünkü, çenesinden ziyade ellerini kullanmıştı. Bir kaç dakka içinde Nazif beyi, bir servi ağacına, uzun bir iple kıskıvrak bağlamıştı. Nefes alması için burun deliklerini açık bırakmış ve fakat sarı bir yara yakısı parçasile yapıştırmak suretile kapattığı ağzını ayrıca bir yazma mendil ile de sarmıştı. Bu vaziyette, zavallı Nazif beyin ne kımıldanacak ve ne de bağıracak hali kalmıştı. Yalnız acı acı inliyordu. Bu işler bittikten sonra Ali onbaşının sert sesi yine yükselmişti.

— Allahtan dilerim, az zamanda ve çok üzülüp hırpalanmadan buradan kurtulasın. Fakat, bir daha böyle işlere karışırsan sen de arkadaşın olan hocanın akibetine uğratırız. Bu seferlik çoluk ve çocuğuna acıdık ve canını bağışladık.

Düşman polisleri gece yarısından sonraya kadar beklemişler, tabii yerlerine dönmüşlerdi. Nazif efendinin, iki gece bir gün kaldıktan sonra ikinci günü öğleye doğru, Yavedud taraflarında oturan cenaze iskatçılarından Ali baba adında biri tarafından kurtarıldığını ve yirmi gün kadar da hasta yattığını işitmiştik. Uslandığına, bu gibi işlerden elini ve eteğini çekmiş olduğuna hükmettiğimiz Nazif efendi bir daha kahvede değil Ayasofya semtinde bile görülmemişti.

Hopalı Bekir ve Mipavrili İbrahim ile diğer arkadaşlarım İstanbul'dan uzaklaşmışlardı. Bana da Galata, Yağkapanı, Arap camisi tarafların geçmek haram olmuştu. Çünkü, Krokerden kaçmak ile katmerleşen suçumdan dolayı sade düşman polislerini değil polis müdürü Arnavut Tahsinin hususî hafiyelerile kısmı siyasî baş memuru hafız Sait ve kadirgalı Hüseyinin de beni aradıklarını haber almış, muvakkat bir zaman için faliyet sahasından çekilmek mecburiyetinde kalmıştım.

Tam otuz yedi gün Arastadaki evden çıkmamış, çileye girmiş bir derviş sabır ve tevekkeli ile vaziyetin düzelmesini beklemiştim. O günlerde arasıra eve uğramak, hatırımı sormakla kadir bilirliğini gösteren yüzbaşı Ahmet efendi, bir gece yatsı vaktinden sonra, gönderdiği bir neferle beni, Sarayburnunda, Yedekçiler kapısı denilen yere çağırmıştı. Gittim. Cessur ve kahraman adam, Yedekçiler kapısı ile Ahırkapı feneri arasında uzanan kale duvarlarından birinin üzerinde, yapayalnız oturmuş denizi seyrediyordu.

Işıklı ve bol yıldızlı bir geceydi. Sade gök değil, ayın ışığından önümüze serilen deniz bile, bir gümüş tepsi gibi pırıl pırıl yanıyor, bayağı göz alıyordu. Yanına vardığımı zaman, cüppemin eteğini çekti ve:

— Artık çıkar şu kara feraceyi arkandan be Mehmet. Başında sarığın olmasa, karanlıkta görenler seni siyah şalvarın ile koca nine sanacak!

Lâtifesile yanına oturttu. Rahmetlinin çok iyi bir âdeti vardı. işte olduğu gibi lâkırdı söylemekte de dolaşıklıktan hiç hazzetmezdi. Aym ışığı ile parlıyan gözlerini yüzüme dikti. Elile Yedekçiler kapısını gösterdi ve:

— Mehmet, dedi. Şu kapının önünde iki gece sonra, üçyüz sandık fişekle yığın yığın tüfek bulunacak ve bunlar Sakarya ağzına götürülüb İpsiz Recebe teslim olunacak. Söyle bana. Yüreğinde bu işi yapacak kadar cesaret var mı?..

Gülümüş, yine yarenliğe girişmiştik. Biraz sonra yanımıza Salih Reis te geldi. O günkü mücadele sahasının bu yılmaz ve yorulmaz nakliyeci başısı ile o gece de bir saçayağı olduk. Yapılacak iş hakkında iki saat konuştuk. Galata gümrüğünde, düşmanların Baznaval dedikleri deniz işlerine bakan dairenin yanı başında oturan ve her gün yapılan zulümleri göre işite yüreği tutuşan Salih Reis, son günlerde limanda ve Boğazda alındığını haber aldığı ve gördüğü tedbirler hakkında bir hayli malûmat verdi. Bilhassa, benim Galata taraflarından görünmemekliğimi, hakikî bir kardeş sevgi ve şefkati ile bayağı ısrar etti ve bu iş için lâzım olacak motörleri bulmak vazifesini de üzerine aldı. Yüzbaşı Ahmet efendi, bana da motörlerin Karadeniz Boğazından geçirilmesi ve Sakarya ağzına kadar götürülmesi vazifesini verdi. İş üzerinde biraz daha görüştükten sonra dağıldık.

İki gece sonra, Yedekçiler kapısının önündeki sahil ile kale bedenlerinin arkası mahşer yerine dönmüştü. Salih Reisin erleri, Ahmet efendinin neferleri yığılmıştı oraya. Türklük kuvvetinin işlettiği havaî hat yine kurulmuş, herkes iş başına koşmuştu. Sahile birbiri üzerine bağlanan motörlere cephane sandıkları karadan sanki akıyor, mavzerler birbiri ardınca kayıyordu. Millet, sanki tek el gibi, âdeta ibadet eder gibi sessiz sessiz çalışıyordu. Sarayburnu akıntısının tatlı çırpıntılarından, biraz yukarıda bulunan cephaneliklerdeki Senegallı askerlerin, arasıra, karanlıkları yırtan ve kukumav seslerini andıran feryatlarından başka bir ses işitilmiyordu. O gece deniz bülbülleri martılarda uyanıktı. Yurt için didinen, terliyen fedakârları tavaf eder gibi, faaliyet sahasının tam üzerinde, kanat çırparak devirler yapıyorlar, sık sık ve tatlı tatlı seslenerek çalışanların gayret ve kuvvetlerini artırıyorlardı.

Gece yarısı olmuştu. Motörler dolmuş, erler ve askerler yorulmuştu. Alınlardan yerlere ter değil inci taneleri dökülüyordu. Yüzbaşı Ahmet efendi, çalışma esnasında sıyrılan elinden damla damla akan kana bakıyor, gülüyordu. Salih Reis ona, fazla kan aktığını, elini bir mendil ile sarmasını teklif etmişti. Hiç unutamam, koca yüzbaşı, mahtabın denize döktüğü ışıkların aksi ile mavileşen gözlerini doğuya çevirmiş, derhal ciddileşmişti. Ve tatlı sert bir sesle:

— Orada dereler gibi akıyor Salih Reis.

Demişti. Gözlerinden sızan yaşları kanayan eline içirmiş, derin derin içini çekmişti.

Dolan motörlerin üzerlerine muşambalar çekilmiş, yüzbaşının getirttiği kaba hasır denkleri dizilmişti. Ayrılırken çok mübarek saydığım elini öptüm. O esnada bu becerikli el elime bir kâğıt sıkıştırdı ve:

— Amasraya göttireceğin hasırların gümrük kâğıtları, dedi. Allah muhtaç etmesin ya, belki lâzım olur. Hele sok cebine. Haydi sağlık ve selâmetle gider, gelirsin inşallah. Arkadaşlara çok selâm.

Motörler işlemiş, çımalar alınmıştı. Eller başa kalkmış, fesler, kalpaklar sallanmıştı. Ahırkapı fenerinin önünde akıntıyı yanlamış, Selimiyeye doğru yollanmıştık. Yükletme işinin devamı müddetince iki yandan gözcülük eden gümrük muhafaza motörleri sağ ve solumuzdan ilerliyor, gümrük muhafaza müfettişi Abidin bey de mendil sallıyarak uğurluyordu bizi.

(Devamı var)

ŞEHİR HABERLERİ

Vali Yeniden Hastalandı

Bir müddetten beri bir mide ve bağırsak teşevvüşünden rahatsız bulunan vali ve belediye reisi Doktor Lûtfi Kırdar hastalığının nekahet devresinde olmasına ve doktorların daha birkaç gün istirahate lüzum göstermesine rağmen evvelki gün çıkarak intihabat işleriyle meşgul olmuştu. Bu yorgunluk üzerine vali ve belediye reisi tekrar biraz hastalanmış ve doktorlar kendisine daha bir kaç gün istirahat tavsiye etmişlerdir.

Lûtfi Kırdar birkaç gün istirahat ederek makamına gelmiyecektir.

Belediye Reis Muavini iyileşti.

Geçirdiği bir baygınlık neticesinde biraz hasta olan belediye reis muavini Lûtfi Aksoy da iyileşmiştir. Fakat doktorlar kendisine daha bir kaç gün istirahat tavsiye etmişlerdir.

BELEDİYEDE :

Belediyenin alacağı otobüsler

Belediyenin otobüs işleri için bir milyon lira sarfedeceğini yazmıştık.

İstanbul belediyesinde otobüs işlerini tetkik etmek için kurulan komosyon katî raporunu hazırlamak üzeredir. Komisyonun yapacağı tetkiklere göre İstanbul için alınacak otobüsler yirmişer bin lira kıymetin dedir. İlk ihtiyaç için kırk tane alınacak ve geriye kalacak olan para da tesisat için sarfolunacaktır.

Birçok garajlar inşa olunacak ve taksi mahalleri yapılacaktır.

Belediye otobüsleri taksitle alabilmek imkânlarını da araştırmış fakat buna imkân bulamamıştır.

Yeni tedbirler alınacaktır

İktısad müdürlüğü mağşuş yağ satanlarla daha esaslı şekilde mücadele etmek ve bu hususta müessir olmak için yeniden alınacak tetbirler hakkında tetkikat yapmaktadır.

Kasapların müracaatı tetkik olunuyor

İstanbul belediyesi iktısat müdürlüğü kasapların perakende narhın kaldırılması veya yükseltilmesi hakkında yaptıkları teklifi daimî encümene havale etmiştir. Öğrendiğimize göre daimî encümen kasapların müracaatini henüz tetkik etmemiştir. Maamafih bu teklif yerinde görülmemektedir.

Etin İstanbulda az olduğu bugünlerde belediye etin narhını kaldırmayı tehlikeli bulmaktadır.

Belediye talimatına riayet etmiyenler

Belediye zabıtası belediye talimatına riayet etmiyen esnafla yaptığı mücadeleye şiddetle devam etmektedir. Belediye zabıta memurları tarafından 15 esnafa para ve muhtelif cezalar verilmiş ve 15 kilo da ekmek müsadere olunmuştur.

Tamir edilen yollar

İstanbul belediyesi tarafından kazalarda yapılması icap eden yolların tamiri için verilen 105.000 liralık tahsisatla yapılan ve tamir edilen yolların listesi her on beş günde belediyeye bildirilmektedir.

Almanyadaki mühendislerimiz

Almanyada tezgâhta bulunan vapurlarımızın inşa vaziyetlerini kontrol etmek üzere Almanyada bulunan mühendislerimiz vekâletin bir emri üzerine memleketimize avdet etmişlerdir. Bu mühendisler Ankarada vekâletle temasda bulunarak derhal vazifeleri başına döneceklerdir.

İKTİSAT İŞLERİ :

Kuzman panayirine davet edildik

Lehistan hükûmeti hükûmetimize resmen müracaat ederek 3 Nisan da açılacak olan Kuzman panayırına iştirakimiz için davette bulunmuştur.

Fakat arada çok az bir zaman kaldığı cihetle bu panayıra iştirak etmek imkânları çok azdır. Lehistan hükûmetine henüz bir cevap verilmemiştir.

Okuyucularımız Diyor ki :

Valimiz hastalığına rağmen çalışıyor

"Komisyon bir türlü toplanamıyor,, serlevhası altında geçen gün "Yeni Sabah,, ta intişar eden ve "Satılacak arsama kıymet konulmak üzere takdiri kıymet komisyonunun toplanmamasından dolayı,, muhterem validen delâlet ricasını havi yazı üzerine evinde hasta olduğu halde telefonla işimin intacini düşünen ve verdiği emir üzerine iki gün zarfında beni muvaffakiyete eriştiren muhterem valimiz Lûtfi Kırdara sonsuz şükranımın arzına tavassutunuzu dilerim.

Beşiktaştan Sadeddin

YENİ SABAH — Hasta olmasına rağmen İstanbul halkının ihtiyaçlarile yakında alâkadar olmayı ve bir hemşehrinin şikâyetini nazarı dikkate alarak onun derdine çare bulmayı bilen vali Lûtfi Kırdar böyle güzel hareketlerile idarî muvaffakiyetlerin en çetini olan "Halkın gönlünü kazanmak,, sırrına vakıf güzide bir idareci olduğunu isbat etmiştir ki, bu bakımdan da kendilerini biz takdir ve tebrik deriz.

Üç Vapurun Mukavelesi Feshedildi

Denizbank tarafından Almanyanın Neptün Werftin tezgâhlarına ısmarlanan 5300 tonluk Karadeniz tipi üç vapura aid mukavelelerin feshedilmesine karar verildiğini yazmıştık. Almanlarla yapılan mukaveleye göre bu vapurlardan bir tanesinin şimdiye kadar teslimi icabederken sipariş tarihinden itibaren uzun bir müddet geçtiği halde henüz hiçbiri tezgâha konulmamıştır.

Esasen gerek aradaki zaman darlığı ve gerekse bu tezgâhlardaki vesait noksanlığından mezkûr gemilerin yapılamıyacağı Almanlar tarafından da anlaşılmış olduğundan mukavelelerin feshine dair muamele başlamıştır. Mukavele hükümlerine göre Almanlar tazminat olarak hükûmetimize 2,500 bin Mark vereceklerdir.

Bu hususiaki muameleler yakında ikmal edilecektir. İktisad Vekâleti bu vapurları İngiliz ve Alman firmaları arasında tekrar münakasaya koyacaktır.

POLİSTE :

Bir eroinci yakalandı

Bir müddet evvel Gümrük Muhafaza teşkilâtı tarafından yakalanan eroincilerden Mihal, Vasil, Anastas, Marko, İspiro, Osman, Zekerya, Haşim, Hüseyin, Askiyan, Maryan ve Agavinin suç ortakları ve kendilerine sermaye veren fakat bir türlü ele geçrilemiyen Mihal nihayet dün yakalanarak İhtisas Mahkemesine svkolunmuştur.

Yaralama

Edirneli Faik isminde bir adam dün alacak yüzünden Beyoğlunda tellâllık yapan Vasili göğsünden ve karnından bıçakla ağır surette yaralamıştır. Vasil derhal Beyoğlu hastanesine kaldırılmıştır. Suçlu Faik yakalanmıştır.

TAKVİM

24 Mart 1939 CUMA

Hicrî : 3 Sefer 1358

Rumi: 11 Mart 1355

Kasım: 137

Doğu saati: 5,56

Öğle : 12,20 — İkindi : 15,49

Akşam: 18,25 — Yatsı : 19,57

İmsak : 4,14

Metris çiftliğinde Top Atışları

20 marttan itifaren atış okulunun Metris çiftliği bölgesindeki atış talimleri başlamıştır.

15 Hazirana kadar her salı günü ve 4 mayıstan itibaren 30 hazirana kadar her pazartesi ve perşembe günleri atış okulunun Metris çiftliği bölgesinde hakikî top atışları yapılacaktır.

Ayrıca 26 nisandan 18 mayıs tarihine kadar ve bu tarihten 15 haziran tarihine kadar her çarşamba ve pazartesi günleri de Yeşilköy ile Florya arasındaki boşluktan denize ve deniz hedeflerine de hakikî top atışları yapılacak ve ayrıca 4, 7, ve 11 mayıs günlerinde de Metris çiftliğinden atışlar yapılacaktır.

Atış yapılacağı günlerde, atış arazisine insan ve hayvanların girmesi katiyen menedilmiştir. Atış sahası hududuna bulunacak olan nöbetçilerin ihtaratına ve işaretine dikkat edilmesi ve transit geçecek gemilerin vaziyetten haberdar edilmesi alâkadarlara ehemmiyetle bildirilmiştir.

Yapılan tebligata nazaran atış sahası dahilinde görülecek patlamamış mermilerin yanına yaklaşılmaması ve derhal atış okuluna haber verilmesi lâzımdır.

DENİZLERDE :

İnhisarlar umum müdürü geliyor

Memleketimizden tütün almakta olan İngiliz firmalariyle daha kuvvetli esaslar dahilinde anlaşmak üzere bundan bir müddet evvel Londraya gitmiş olan inhisarlar U. Müdürü Mithat Yenalın yarın şehrimize dönmesi beklenmektedir.

Denizbank Umum müdürü Ankaraya gidiyor

İktısat vekâletinin ani bir emri üzerine Ankaraya davet edilen Deniz Bank umum müdürü Yusuf Ziya Erzin dün akşam hareketini tehir etmiştir. Umum müdürün bugün Ankaraya hareketi kuvvetle muhtemeldir.

Kartal mendireği inşa ediliyor

Deniz ticaret müdürlüğü Kartalda 10 bin lira sarfiyle yaptıracağı büyük mendreğin inşasına başlanmıştır. İlk olarak iskele ile mendirek arasında bulunmakta olan ha vuzun temizlenmesine başlanmıştır. Deniz ticaret müdürlüğü limanlar mütehassısı Celâl bu işle bizzat meşgul olmaktadır. Kartal mendireğinden sonra Kabataş ve Kumkapı mendirekleri dahilindeki havuzların temizlenmesine başlanacaktır.

Şirketi Hayriyenin umumî heyet toplantısı

Şirketi Hayriyenin senelik umumî heyeti toplantısı dün Karaköydeki merkez binasında yapılmıştır. Toplantıda 938 senesi kâr ve zarar hesapları gözden geçirilmiş ve mezkûr sene zarfında elde edilmiş bulunan temettü nisbeti hissedarlara bildirilmiştir.

Bundan sonra 939 senesi zarfında yapılacak işler etrafında müzakereler yapılmıştır.

Ölümle tehdit

Dün Mahir Berberoğlu isminde bir adam uzun müddettenberi beraber yaşadığı Semihayı ölümle tehdit etmiştir. Semihanın ihbarı üzerine Mahir yakalanarak müddeiumumiliğe teslim edilmiştir.

★ Dün Mehmet isminde bir şahıs Sirkecide Cihan otelini işleten Ahmedin üzerine bıçakla hücum ederek tehdit etmiştir. Mehmet müddeiumumiliğe teslim edilmiştir.

Matbuat balosu

Martın yirmi beşinci cumartesi akşamı Taksimde Maksim salonlarında verilecek olan balomuz için aslî ve müzahir azamıza davetname gönderilmesine lüzum görülmemiştir.

Bu arkadaşlarımızın, davetçi sıfatiyle, davetlilerimizi ağırlamak üzere, o akşam refikalariyle birlikte baloya gelmelerini rica ederiz.

POLİTİKA

Memel meselesi

Çekoslovakyanın elde edilmesinden sonra Berlin nazarlarını tekrar Alman ekseriyeti bulunan bir toprağa, Litvanya devletinin idaresi altında buluna Memel limanı ile civarındaki araziye, yani takriben 2653 kilometre murabbaı saha ile 150 bin kadar nüfusa doğru çevirmiştir. Ve bu gün bu mıntaka da her halde kan dökülmeden Almanların eline geçmek üzeredir.

Memel asırlardanberi şarkî prusyaya ait bir parça iken, Almanya Versay muahedesinin 99 uncu maddesile, bu arazi üzerindeki her türlü hukukundan feragate mecbur oldu ve yine ayni madde burasının nihaî mukadderatını müttefik ve müşarik devletlerin eline vermişti. Nihayet, milletler cemiyeti ile, harp sonunda vücude getirilen Litvanya devleti arasında uzun müzakerelerden sonra ortaya 8 mayıs 1924 mukavelenamesi çıkmış ve bu hususî vesikayı o zamanlar, bir taraftan Britanya imparatorluğu, Fransa, İtalya ve Japonya, diğer taraftan da Litvanya imzalamıştı. Ve bu devletler, Litvanyanın Versay muahedesinin 99 uncu maddesinden iktisap ettikleri hukuku vermişlerdi.

Hakikî ciheti bu şekilde olan Memel arazisinin statüsü de beynelmilel hukuk âleminde garip bir mahiyet arzederken, siyasî bakımdan, Almanyanın Baltık denizinin şimalinde ticaret ve bahrî üs noktasından ehemmiyetli bir merkezden mahrum etmek te düşünülmüştü.

Almanyanın, 1933 senesindenberi idame ettirdiği siyaset veçhesinden biri de, Versay muahedesinin Alman topraklarının bazı devletlere terkini tazammun eden hükümlerine karşı harekette bulunmak olduğundan sıranın Memele de geleceği görülüyordu. Vaziyetin inkişafı, Berlinin, Litvanya, Memelin Almanyaya terki hakkında verdiği ültimatom ile kendisini göstermiş ve Litvanya hükûmeti de bunu kabul etmiştir.

Zaten, çoktanberi, yeni Litvanya devletinin ciğeri mesabesinde olan bu mıntakanın tekrar Almanyaya geçmek ihtimalinin her an fazlalaşan ihtimalleri Litvanyalıları düşündürmekte idi. Burada Alman ekseriyetinin mühim bir yekûn tutması bu düşünceleri artırıyordu. Filhakika 1925 de yapılan bir nüfus tahriri aşağıdaki neticeleri vermişti:

Almanlar	59337
Memel'liler	38404
Litvanyalı'lar	37625

Bundan sonraki intihabat Almanlara kahir bir ekseriyet kazandırmıştı. Coğrafî vaziyeti itibarile Litvanyanın iktisadî ve siyasî hayatında mühim bir mevkii olan Memel limanı ticareti harpten sonra üç misline çıkmış ve aradaki Alman-Litvanya rekabeti bu topraklarda mühim modern tesisatın, asrî teknigin iyiliklerini verdirmişti. Şehirde ve havalisinde Almanlar büyük propagandalarda bulunmuşlardı. Litvanyalıların her hangi bir istikametteki hareketi ayni istikamette Alman faaliyetini tazammun ediyordu. Meselâ Litvanyalıların bir hastahane ve mektep yapmalarına mukabil Almanlar da derhal bir mektep ve hastahane vücude getirmek ile mukabele ediyorlardı.

Bu gün vaziyet artık tenevvür etmiş ve Almanlar Memeli de "Büyük Alman,, devletine ithal etmek üzeredirler.

Bu suretle Almanlar, harbi umumî nihayetinde ellerinden çıkan topraklardan bir kısmını daha elde etmişler ve bunu yeniden kan dökmeden yapmışlardır.

Bu harekete karşı devletlerin aksülâmeli, Memeli Litvanyaya veren vesikaya imza eden devletler tarafından vukua gelebilirdi. Halbuki burada İtalya ve Japonyanın siyasi fikirleri ve mensup oldukları siyasi zümre malûmdur. Bu sebepten ortada yeniden İngiltere ile Fransa kalıyor ki onların da göstereceklen aksülâmel, bu günkü diplomasi faaliyetlerinde görülmektedir. Yalnız burada Polonya ile Sovyet Rusyanın ittihaz edecekleri siyaset dikkate şayan olabilir.

Dr. Reşad SAGAY

SON HABERLER

Hitler Memel'de

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

buatı gibi, Memel Almanyaya avdetinin Litvanya tarafından gönül rızasiyle yapılmış bir hareket olmadığı kanaatindedirler.

Gazete Polska, mebus Lechnickinin şu beyanatını ehemmiyetle tebarüz ettirmektedir:

Litvanya kararını ahval ve icabatın gerçekliği önünde vermeğe mecbur kalmıştır. Bir sene evvel Litvanya ile Polonya arasındaki münasebetler hakkında yapılan anlaşma ise iki memleket arasındaki menfaatlere mütekabil bir surette riayet üzerine dayanmaktadır.,,

Mebus, Polonyalılarla Litvanyalılar arasındaki teşriki mesainin gelecekte de ahenkli bir şekilde devam edeceği ümidini göstermekte dir.

Muhafazakâr organı olan Czaz gazetesi:

"Bu ilhakın ne neticeleri doğuracağı henüz meçhuldür diyor, ve şimdilik muayyen bir şey varsa o da Lehistanı tehdit eden tehlikelerin mevcudiyeti olduğunu bildiriyor.

Fransız matbuatının tefsirleri

Paris, 23 (A.A.) — Havas ajansı, Fransız gazetelerinin bugünkü tefsiratını şu suretle hülâsa etmektedir::

"Memelin, Polonyanın çevrilmesi ne müncer olan işgalinden bahseden Pötit Jurnal diyor ki:

"Tehlikenin önüne geçmek için, Paris ve Londra, Almanyanın tehdidine maruz bulunan bütün Baltık devletlerinin Varşova etrafında toplanmalarını kolaylaştırılmalıdırlar.,

Figaro diyor ki:

"1925 nüfus yazılmasında, Memelde yüzde 59 Litvanyalı, yüzde 37 Alman ve yüzde 3 te diğer milliyetler mevcuttu. Milletlerin kendi mukadderatlarına hâkim olmaları hakkında Almanyanın ihdas ettiği yeni hukuk kaidesine göre, şimdi ekalliyet hâkim bulunuyor demektir. Polonya nasıl olup ta kendisini doğrudan doğruya tehdit eden bu ilhakı kabul etti?,,

Epoque gazetesi diyor ki:

"Bazı devletlerin hâlâ Alman tarruzu karşısında birleşmekte teredddüt etmeleri sebebi anlaşılamaz. Bize söylendiğine göre, bu devletler kendilerini tehlikeli bir vaziyete düşürmek istemiyorlar. Fakat bir müdafaa hareketi yaparken size esasen hücum etmiş olan kurdu tahrik edeceğinizden endişe edilir mi?,,

Ordre yazıyor:

"Hiç şüphesiz Almanya bir kere daha hak ve adalet namına hareket ettiğini iddia edecektir. Fakat, Anşilus zamanında ve Südetlerin ilhakı sırasında da ileri sürülmüş olan bu delil, artık Memel gibi Alman olan bir şehrin ilhakı esnasında dahi, 1939 martında Almanya, Bohemya ve Moravyayı boyunduruğu altına alarak hakikî çehresini dünyaya gösterdiği gündenberi bütün kıymetini kaybeylemiştir.,,

Bumanite gazetesi yazıyor:

"Romanyanın ve Polonyanın istiklâlleri kurtarılabilir. Fakat ancak Hitler yayılmasının tehdidine maruz bulunan devletlerin kollektif bir gayretleri ve bu memleketlerin demokrat devletlerle teşriki mesai etmeleri ile.,,

İNGİLİZ VE FRANSIZ DİPLOMASİNİN FAALİYETİ

Londra: 23 (A. A.) — Salâhiyettar bir membadan bildirildiğine göre B. Bonnet, dün öğleden sonra, B. Chamberlain'e her türlü taarruz aleyhindeki İngiliz plânına Fransa hükûmetinin kayıdsız ve şartsız olarak muvafakat etmiş olduğunu tahriren bildirmiştir.

Fransızların mütekaddim taahhüdleri, Hollanda ve İsviçreye karşı bir taarruz vukuunda otomatik surette yardımda bulunmalarını istilzam etmektedir.

İngiltere ve Fransa hükûmetleri, İngiltere ile Fransanın Romanyaya karşı bir taarruz vukuunda lâkayd kalmıyacakları hakkında Romanyaya katî teminat vermişlerdir.

Büyük Britanya, halihazırda bütün mesaisi Polonya ve Sovyet Rusyanın muvafakatını istihsale matuf bulunmaktadır. Varşovadaki İngiliz sefirine kendilerine karşı İngiltere tarafından hiçbir taahhüde girişilmediği halde Romanyaya karşı sarih taahütlere girişmek muhataralarını göze almaktan korkan ve sovyet Rusyaya karşı siyasî ve askerî taahhütlere girişmekte tereddüt eden Polonyalıları ikna etmesi için talimat verilmiştir.

B. Beck'in nisan ayında Londrada yapmış olduğu görüşmeler, ihtimal ki kat'îdir.

Öğrenildiğine göre, İngiltere ile Fransa, halihazırda beynelmilel bir konferansın içiimaına müteallik olan Sovyet teklifini derpiş etmektedirler. Bu teklif, evvelce bertaraf edilmiş idi.

Hitlerin Nutku

Memel: 23 (A. A.) — B. Hitler, tiyatro binasının balkonundan, meydanda toplanmış olan halkın alkışlarına cevaben sekiz dakika süren kısa bir nutuk söylemiş ve demiştir ki:

— Bütün Alman milleti adına, sizleri Memel Almanlarını selâmlarım. Sizleri, bugün büyük Alman rayhımızın dahiline almakla bahtiyarım. Sizleri, ecdadımızın toprağına yeniden ulaştırıyorum. O toprak ki, onu ne siz unuttunuz ne de o sizi unuttu.

Alman milleti adına, büyük Alman rayhına mal olmak bahsinde ki erkekçe sebatımızdan dolayı sizlere teşekkür ederim. Bunu, liderinize, en bahadır kahramanların taşıdığı nişanı vermekle en iyi surette ifade edebileceğim.

Sizler, zayif bir Almanya tarafından terkolundunuz. Ve şimdi, kendi mukadderatı hakkında karar vermiye hazır kuvvetli bir Almanyaya dönüyorsunuz. Dünyanın belki de hoşuna gitmiyecek, fakat şunu söylemek mecburiyetindeyim ki, bu yeni Almanya, seksen milyon nüfusludur. Bu keyfiyeti sizler, bizzat Almanyanın ortasında yaşıyan diğer Almanlardan daha iyi anlarsınız.

Sizler, hudut mıntakasını teşkil ediyorsunuz. Terkedilmiş olmamak ve insanın arkasında kuvvetli bir Almanya bulunmak ne demek olduğunu daha iyi bileceksiniz.

Birliğimiz, hiçbir zaman kırılmıyacak ve hiç bir devlet bunu kıramıyacaktır. Yirmi sıkıntı ve bedbahtlık senesi, bizi kuvvetlendirdi. Bizler, şimdi, başkalarından neler bekliyebileceğimizi biliyoruz. Biz kimseye fenalık etmek istemiyoruz. Fakat bize de fenalık yapılmasına müsaade edemeyiz. Şimdi hakikaten mukaddes hedefimize varmış bulunuyoruz.

Sizleri, Alman ırkının eski üyeleri ve büyük Alman rayhının en genç vatandaşları sıfatiyle selâmlarım.,,

İktısat Vekilinin tetkikleri

Ankara 23 (Hususî — İktısat vekili bugün elektrik şirketi etüt dairesinde tetkiklerde bulunmuştur.

İzmit Halkevi Temsil Kolunun Seyahati

Ankara, 23 (Hususî) — İzmit Halkevi temsil kolu Adanaya gidecektir.

Parti Umumi Riyaseti Toplanıyor

Ankara, 23 (Hususî) — Parti umumî riyaseti divanı yarın (bugün) saat 9,5 ta Meclisle toplanacaktır.

Maarifte Tayinler

Ankara, 23 (Hususî) — Sıvas maarif müdürü Cemal Gültekin Antalya müdürlüğüne terfian tayin edilmiştir. Yerine Trabzon müdürü Necdet Ağrı maarif müdürlüğüne Eskişehir ilk öğretim ispekterlerinden Halil Berk atanmıştır.

Fuat Bulca istifa etti

Ankara, (Hususî) — Türk hava kurumu başkanı Fuat Bulca istifa etmiş yerine Şükrü Kırçak tayin olunmuştur.

Cumhurreisimizin Dünkü Çayları

Ankara 23 (Hususî) — Cümhurreisimiz tarafından bugün Çankaya Riyaseticümhur köşklerinde saat 17 de ordu mensubu subaylar şerefine bir çay ziyafeti verilmiştir.

Rumen Hariciye Nazırının Beyanatı

Bükreş: 23 (A. A.) — Rador Ajansı tebliğ ediyor:

Başvekil Halinesko aşağıdaki beyanatta bulunmuştur:

"— Memleketin bazı mıntakalarında birkaç sınıfın silâh altına çağrılmış olması münhasıran ihtiyatî mahiyettedir. Binaenaleyh kıtaat hudutlara yaklaşmamış ve yaklaşmıyacaktır. Eğer on veya onbeş gün içinde enternasyonal hava ümid ettiğimiz gibi iyileşirse ihtiyatlar derhal terhis olunacaklardır. O zamana kadar bu tahaşşüdatın ekonomik faaliyete bir zarar vermemesi için icabeden tedbirler alınmıştır. Binaenaleyh bu zümreden bulunanlar alıkonulmıyacaklardır. Ordunun taşesi perakende piyasadan temin edilmiyecektir. Demiryollarının mutad trafiğinde hiçbir değişiklik olmıyacaktır. Hükûmet, iktısadî ve malî fevkalâde hiçbir tedbir almamıştır. Çünkü yukarıdaki harakâtın normal bir kadro içinde inkişafı lâzımdır. Hâdiselerin tam bir sükûn içinde mütalea edilmesi icabeder.

Şunu ehemmiyetle kaydetmeliyim ki, ihtiyatlar vukubulan davete derin bir heyecanla icabet etmişlerdir. Devlet mekanizması mükemmel bir surette işlemektedir. Bu bize yalnız bir gurur hissi değil ayni zamanda kat'î bir emniyet hissi de vermektedir.,,

Lehistanda Bir Gazeteci Tevkif Edildi

Varşova: 23 (A. A.) — Wilno'da intişar etmekte olan Slowo gazetesinin baş muharriri Stonislaw Mackicwiez, dün tevkif edilerek bereza - kartuska tecrid kampına sevkedilmiştir.

Bu tedbir için esbabı mucibe olarak B. Mackicwiez'in birçok yazılarının efkârıumumiyenin millî müdafaaya olan itimadını sarsmağı, devlet memurlarının haiz oldukları otoriteyi zaafa düşürmeği, haricî ve devamlı vaziyet karşısında bir bozgunluk havası vücude getirmeği istihdaf eder mahiyette olması gösterilmekte ve bütün bunların Polonyada efkârda umumî bir istikrar vücude getirilmesi zarurî olan bir devirde millî birlik sahasındaki icraata münafi olduğu beyan edilmektedir.

Havas muhabiri Peşteden çıkarıldı

Budapeşte: 23 (A. A.) — Havas Ajansının daimî muhabiri, 24 saat zarfında Macaristan'ı terketmeğe davet edilmiştir.

FRANSADA MAHKÛM OLAN İTALYAN CASUSLARI

Lyon: 23 (A. A.) — Askerî mahkeme di Resto adındaki İtalyanı casusluk ittihamiyle beş ve Adrien Grosso isminde birini de ayni ittihamla 2 sene hapse mahkûm etmiştir.

Di Resto, dopo Lavoro teşkilâtı tarafından annccy'de faaliyet sarfına memur edilmiş idi.

PRAGDA TEVKİFLER

Prag: 23 (A. A.) — Prag polisi, bazı Fransız gazetelerinde çıkan haberlerin tersine olarak, eski hariciye nazırı B. Kroftanın mevkuf olmadığını söylemektedir. Keza hariciye erkânından iki kişinin tevkif edildiği haberi de doğru değildir.

Japonya - İtalya kültür anlaşması

Tokio: 23 (A. A.) — Bugün İtalya ile Japonya arasında bir kültür anlaşması imza edilmiştir.

Bulgar Başvekili Edirneden Gecerken

Edirne: (Hususî) — Dün sabah Edirne garında parlak bir surette karşılanış ve uğurlanışını bildirdiğim dost Bulgar Başvekilinin bu son hudut noktasındaki temaslarını gösterir fotoğrafları da gönderiyorum.

Garda kaldığı 20 dakika zarfında dost Başvekilin General Kâzım Dirik, Edirne Valisi, Garbî Trakya Umumî Valisi ve Türk Bulgar sefirleriyle yaptığı konuşmalar arasında iki memleket arasındaki samimî münasebatın günden güne kuvvetlenmekte olduğunu tebarüz ettiren samimî beyanatı burada memnuniyetle karşılanmıştır.

Gönderdiğim fotoğraflarda ekselâns Köseivanof General Kâzım Dirik ile görüşürken görülmektedir.

Londrada Yeni İnfilâklar

Lonra, 23. (A.A.) — bu sabah Coveventry'nin ana caddesinde bir bomba patlıyarak 200 yardalık bir daire dahilinde kâin evlerin camlarının kırılmasına sebebiyet vermiş ve caddede büyük nüfusca zayiat yoktur.

DİĞER İNFİLÂKLAR

Londra: 23 (A. A.) — Birmingham sokağında iki şiddetli infilâk olmuş ve iki ev yıkılmıştır. Civardaki binaların da camları kırılmıştır. İki kadın hafif surette yaralanmıştır. Polis, beş kişiyi tevkif etmiştir.

Torbalı Cinayeti

Mustafayı parasına tamaan öldürenlerin kimler olduğu tesbit edilmiştir

İzmir (Hususî) — Pazar günü Selim oğlu İbrahimin Torbalı yakınında, kız mezarlığı mevkiindeki tarlası içinde, su kuyusunda bir ceset bulunduğu Bedel Kadir tarafından görülerek zabıtaya haber verilmiştir. Makallinde Torbalı jandarma komutanı, C. müddeiumumisi ve hükûmet doktoru tarafından yapılan tetkikat ve tahkikatta, kuyudan çıkarılan cesedin evvelce tegayyüp eden Mustafa adında 18 yaşında bir gence ait olduğu anlaşılmıştır.

Mustafa, üzerindeki elbise ve ayakkaplarından tanınabilmiştir. Seyyar satıcılık yapan Mustafa, bundan bir ay evvel Torbalıda tegayyüp etmişti. Üzerinde 40 lira kadar para vardı.

Mustafanın amcasının iddiasına göre Denizlinin Yeşilova köyünden Hasan Hüseyin oğlu Mehmet ve arkadaşı Denizli Hasan, Mustafayı parasına tamaan öldürmüşlerdir. Filhakika Mustafanın tegayyüp ettiği gün, kendisiyle alâkadar olan bu iki şahıs ta tegayyüp etmişti. Nereye gittikleri, şimdiye kadar yapılan tahkikata rağmen anlaşılamamış ve eşkâli yakalanmaları için civar vilâyet ve kazalara bildirilmiştir.

Doktor raporu ve tahkikatta, elde edilen izlere göre Mustafanın ölümü şöyle olmuştur.

— Maktûl Mustafa, hâdise yerindeki su kuyusunun başına kadar sağ götürülmuş, orada boynundan sıkılmak suretile öldürülmüştür. Ölüm vâki olduktan sonra da katiller kuyunun kenarından çıkardıkları bir taşı iple maktulün boynuna bağlamışlar ve cesedi kuyuya atmışlardır. Sukut esnasında taş ipten kurtulmuş ve cesedin yanına düşmüştür. Sular ipi, suyun üzerine çıkarmıştır.

Hâdise ehemmiyetle tahkik edilmekte ve suçlular aranmaktadır.

Malatyada Sevinçli Bir Gün

Malatya (Hususî muhabirimizden) — Bu gün partide yapılan mebus seçim yoklamasından sonra gösterilen namzetler arasında millî şef İsmet İnönünün namzetliği duyulunca semalara kadar yükselen bir alkış tufanı bütün Malatyayı çınlattı. Halk neşe ve sevincinden galeyana gelerek millî şefi sürekli ve candan gelen tezahüratla alkışladı. Neşe içinde çalkanan Malatya halkı kalpten gelen bir arzu ile millî şefin babasının kabrine doğru akın etti. Havanın bozukluğuna rağmen asîl vatandaşların yüzlerinde derin bir memnuniyetin izleri görülmekte idi. Tehalükle o aziz ölüyü selâmlamağa koşmaktadır. İşte kabrin başındayız. Şerefli bir mazi ve şerefli bir istikbali bir arada toplıyan bu mütevazi mermer sanduka altında yatan o şerefli babanın önünde halk sonsuz bir saygı ile durdu. Candan gelen en derin bir inanla millî şefin aziz babasını selâmladı. Büyük ölünün kabri başında toplanan binlerce halk önünde belediye mimarı Saki Erkan tarafından millî şefi yetiştirmiş olan bu mukaddes ölü için verilen bir nutuktan sonra bütün vatandaşlar başlarını açmış ve sonsuz bir huşû ile dakikalarca eğilmişlerdir.

Hususî bir mahiyette ve milletin ruhundan doğan içli sevgiye tercüman olan bu merasime umumî saygı içinde son verilmiştir. İntihap gününde Malatya için muazzam bir şenlik programı hazırlanmakta ve halk bu günü sabırsızlıkla beklemektedir. Bu samimî ve candan tezahürata ait resimleri posta ile gönderiyorum.

Hayri TANER

Fransız Cumhurreisinin temasları

Lonra, 23. (A.A.) — dün akşam Covent garden'de verilen temsilde Fransa Reisicumhuru ve Bayan Lebrun bir çok defalar alkışlara önayak olmuşlardır. Temsil sonunda B. ve Bayan lebrun Kral ve Kraliçeye teşekkür ederek veda etmişler ve vaktin çok geç olmasına rağmen civarı dolduran kesif Halk kütlesi tarafından şiddetle alkışlanmışlardır. B.Lebrun, fevkalade mütahassis olarak Bayanı ile birlikte beş dakika kadar dışarda halkın tezahüratına mukabele etmişler ve ondan sonra otomobillerine binerek Buckingham Sarayına dönmüşlerdir.

23 NİSAN ÇOCUK BAYRAMI

ÇOCUK zevk ve neşe kaynağıdır. Çocuğu sev! Her şeyden mahrum yavruları da sevebilmek için yılda bir lira verip Çocuk Esirgeme Kurumuna ÜYE olalım.

Şimdilik Bu kadar!..

İdeal Bir Cemiyet

Birkaç gün evvel elime matbaa işçileri birliğinin yedi aylık faaliyetini gösteren bir broşür geçti. Mütevazı fakat sistemli bir çalışmanın mükemmel bir nümunesini gözler önüne koyan bu broşürü başından sonuna kadar büyük bir alâka ve memnuniyetle okudum..

Yapılan işler çok veciz bir şekilde ve rakamlarla ifade ediliyor, yapılacak işler de kısa fakat vazıh cümlelerle hülâsa ediliyordu. Bu faaliyete kısaca bir göz gezdirelim:

Birliğin işe başladığı zaman kasasında 190 lira 5 kuruşu varmış. Yedi aylık bir faaliyetten sonra bu miktar 1511 lira 54 kuruşa çıkmış. Birlik, yedi aylık faaliyeti sonunda yarısından fazlası âzasının cebinden çıkmamak şartiyle 2843 lira 70 kuruş varidat temin etmiş. Yine yedi ay zarfında hastalanan işçilere 289 lira yardımda bulunmuş.

Bundan başka hastalanan işçilerini tedavi için doktor, mahkemeye düşen işçilerin haklarını müdafaa için avukat tutmuş. Ve işçilerin gerek kültür cihetinden inkişafı, gerekse istikballerinin temini için lâzım gelen tedbirleri almakta bulunmuştur.

Benim bundan çıkardığım netice şudur:

Cemiyet kurmak, muhtelif işçi veya esnaf teşekkülleri vücude getirmek ve bu cemiyetleri muntazam bir programla ve verimli bir şekilde tekemmül ettirmek çok güç bir iştir. Bunu başarmak için o zümrenin mutlaka yüksek bir içtimaî olgunluğa vasıl olabilmesi şarttır. Birçok cemiyetlerin muvaffak olamamasının ve âzanın itimadını kaybetmesinin sebebi budur. Halbuki işçi sigortaları tesis etmiyen, içtimaî yardım teşkilâtı tamamlanmış olmıyan bir memlekette bu gibi cemiyetlerin çok büyük faydaları vardır.

Matbaa işçiler birliğini gösterdikleri bu tesanüd ve muvaffakıyetten dolayı tebrik eder ve diğer cemiyetlerin de bunu bir örnek addetmelerini temenni ederim.

MURAD SERTOĞLU

Sadıkzade Vapuru Tehlikeli Bir Vaziyette

(Baştarafı 1 inci sayfamızda)

Hora tahlisiyesi yola çıkarılmış olduğundan bugün akşama doğru vaka mahalline yetişeceği anlaşılmaktadır. Vapurda bulunan dört yüze yakın yolcu Mersin vapuru tarafından kurtarılmıştır.

Mersin vapuru Sadıkzade vapuru ile daimî surette muhaberesini kesmiyerek yola çıkmıştır.

Mersin vapurunun bugün ve yahut yarın şehrimize gelmesi beklenmektedir.

Alman - Romen ticaret konuşmaları

Bükreş: 23 (A. A.) — Hariciye nazırı B. Gafenco, dün akşam Alman orta elçisi B. Fabricius ve Dr. Wohltat ile uzun bir görüşme yapmıştır.

Bu görüşmeyi müteakip Alman ve Rumen eksperleri, toplanmışlardır.

Öğrenildiğine göre ticarî müzakereler memnuniyete şayan bir surette devam etmekte olup bu müzakerelere bugün de devam edilecektir.

Kudüste mahkûmiyet

Kudüs: 23 (A. A.) — Harp divanı bir Arabı ölüm cezasına mahkûm etmiştir. Kudüste bir Arab idam edilmiştir.

Varşovada manevralar

Varşova: 23 (A. A.) — Üç gün devam edecek olan hava hücumlarına karşı müdafaa eğzersizleri bugün Varşovada başlamıştır.

İki Analı Çocuk Davası Neticelendi

Bundan bir müddet evvel hâdis olan ve büyük dedikodular uyandıran iki analı çocuk mahkemesi kararını temyiz tasdik etmiş ve küçük Nermin asıl anası olan Fatma İlhana verilmiştir.

Hâdise şudur:

1930 senesinde Fatma İlhan isminde bir kadın doğurmak üzere Gülhane hastahanesine gidiyor ve nisaiye koğuşunda dünyaya bir kız çocuğu getiriyor. İsmini de Nermin koyuyorlar.

Fatma İlhan hasta ve bitap olduğu için kendisine çoccuğunu alıp büyütmek ve noter senedi ile istediği zaman iade etmek istiyen Ali İsmin de çok şık bir adam müracaat ediyor. Zaten hasta ve kendine bakmaktan âciz olan Fatma çocuğunu sağlam, bakılacak bir kapıya veriyorum zanniyle Aliye veriyor.

Aradan zaman geçiyor. Anne çocuğunu özlemiştir. Görmek için deli oluyor ve aramıya karar veriyor. Uzun bir taharriyattan sonra nihayet Nermini bir mahallebici yanında görerek götürmek istiyor. Fakat götürürken Ali gelerek çocuğu almak istiyor. Aralarında çıkan kavga neticesinde iş mahkemeye akseediyor. 6 ıncı hukukta duruşması yapılan bu meselenin aydınlanması için çocuğun ve anaları olduğunu idda eden iki kadın ile Alinin kan tahlilleri yapılıyor.

Bir tesadüf neticesi çocuğun kanı Ali ve karısı Fatma İlhanın kanının grupuna dahil olduğu görülüyor ve tıbbı adlînin verdiği raporda çocuğun Ali ve karısına ait olduğunu, Fatma İlhanın çocuk üzerinde hiç bir hakkı omadığını söylüyor. Raporu dinliyen davacı avukatı heyeti hâkimeye bir sual soruyor. İşte o bir tek sual kararı büsbütün değiştiriyor ve Türk adliyesini yanlış bir karar vermekten kurtarıyor.

Sorulan sual şudur:

"— Ali ve karısı Fatma İhsanın kanlarının bir olması bunların yakın akraba olduğunu gösteriyor. Bunlar hakikatte akraba mıdırlar? Hayır şu halde kanlar da insanlar gibi biribirine benzermiş, sonra Ali ve karısı 1935 senesinde evlenmişlerdir. Halbuki çocuk 1930 senesinde doğmuştur. Saniyen Alinin karısı Fatma İhsanın kendi ifadesi ve raporlarla çocuk doğurmak hassasından mahrum olduğu anlaşılmıştır Şu hale nazaran çocuğun müekkilim Fatma İlhana iadesini yüksek makamınızdan dilerim.,,

Heyeti hâkime yaptığı islişarede iki analı çocuğun asıl anası Fatma İlhana teslimine karar vermiştir.

Dava bilâhare tmyizce de tasdik edilerek çocuk asıl anasına verilmiştir.

Radyoda temsil edilen piyesler

Ankara: (Hususî) — Başkaları tarafından yazılmış eserlerden parçalar alarak piyesler tertib edildiğinden dolayı Ankara radyosuna müracaatlar yapılmıştır.

Geçen gün İstanbul konservatuvarı İstanbul konservatuvar müdürü Yusuf Ziyanın bir romanından alınan temsilin de Ekrem Reşid tarafından yazıldığı ilân edilmişti. Şimdi de İbni Refik Ahmed Nurinin oğlu radyo idaresine müracaatla kendilerinden habersiz oynatılan bir eser için telif hakkı istemiştir.

Öğrendiğimize göre radyo temsil kolunda esaslı islahat yapılması kararlaştırılmıştır.

HALKEVLERİNDE :

KONFERANS

Beyoğlu Halkevinden:

1 — 25/3/939 Cumartesi günü saat 16 da Evimizin Tepebaşındaki merkez binasında Ankara Hukuk Fakültesi Profesörlerinden Bay Mazhar tarafından (İleri deniz ticareti hukukunun seyri) mevzuunda mühim bir konfrans verilecektir.

2 — Herkes gelebilir.

Esnaf ve tüccarlarımıza:

ÇOCUK bayramı yaklaşıyor. Vitrinlerimizi çocukları alâkalandıracak surette süslemeğe şimdiden hazırlanalım.

YURTTA SABAH

Katmerli Katil

Hâbili öldüren ve M. Keskini öldürmek istiyen Osman Tetik

Bursadan bildiriliyor:

Geçenlerde Orhangazinin Gürle. icedit köyünde işlenen feci bir cinayetin muhakemesine dün ağır cezada başlanmıştır.

İddiaya nazaran, Osman Tetik adında biri, köyün imamı Mehmedin kızı Şadiyeyi istemiştir. Fakat bu kızı ayni köyden kahveci Hüseyin de istemektedir. Bunun için imam, kızını istanbula kaçırmıştır.

Osmanın mahkemedeki iddiasına göre de, kahveci Hüseyin, kendisine haber göndererek tehditte bulunmuştur. Ve (— Seni köyün 38 evi namına fedaî olarak tepeliyeceğim!) demiştir.

Günün birinde Osman Tetik kahvede bir iki arkadaşile konuşurken içeriye birdenbire Hâbil isminde biri girmiş ve: (— Al Osman!) diye tabancasile birdenbire ateş etmiştir. Osmanın alnına giren bu kurşun onu şaşırtmış olmakla beraber hemen elini alnına dayıyarak yarasını tutmuş ve kendi tabancasını çekerek derhal Hâbile ateş etmeğe başlamıştır. Fakat yarasının tesirile kaç defa ateş ettiğinin farkında olamamıştır. Hâbil yere düşmüş ve ölmüştür.

Diğer iddiaya göre, Osman; Hâbili öldürdükten sonra kucaklayıp kahvenin peykelerine getirmiş ve orada da ona ateş etmiştir. Osman da Hâbile:

— Al sana-.. diye tabancasile cevap vermiştir. Osman, kahveden fırlamış; evvelâ imam Mehmedi, sonra kızı istiyen kahveci Hüseyini aramış, fakat bulamamıştır. Bunun üzerine Mehmet Keskin adında biri. ni bulmuş, ona: (— Siz bunu teşvik ettiniz de yaralattınız!.) diye tabancasile ateş etmek istemiştir. Lâkin tabanca ateş almamış ve Mehmet Keskin kurtulmuştur.

Osman Tetik, mahkemede verdiği ifadede:

(— Bir gün evvel Hâbil geldi. benden para istedi, açım, dedi, çıkardım, kendisine para verdim.) demiş, halbuki Hâbil öldükten sonra üzeri aranınca (37) lira çıktığı için onu para ile hasımlarının teşvik ettiğini anlatmıştır.

Bu muhakemede bir çok şahit dinlenmiş ve muhakeme talik olunmuştur.

⌘ ⌘ ⌘

Dinarı kurtarmak lâzım

50000 nüfusun hemen hepsi sıtmalı

Dinar (Hususî) — Afyona bağlı Dinar, köylerile beraber (50.000) nüfuslu bir kasabadır. Kasabanın her tarafını ırmak kolları sarmıştır: Pınar başında Mendires, Dikici ve Tşıklı sularının kolları sarmış ve mıntakayı bataklık bir hale getirmiştir. (50.000) nüfustan sıtmaya yakalanmamış tek bir kişi yokgibidir. Hattâ gün oldu ki sıtma memleketin doktorunu, eczacısını bile tehdit etti. Dinarda tam bir sıtma indeksi görülmektedir. Dinara tahkikat için gelen merkez müfettişi Sayın Nazif te bu vaziyeti görmüşlerdir.

Ziraat Bankasının devlet kinini satışı yılda (300) kilo yani (75000) kutu tutmaktadır. Buna eczahane kanalile satılan bir bu kadar kinin daha ilâve edebiliriz.

Fakat hiçbir tedavi esasına istinat etmeden, kan muayenesi yapılmadan kullanılan bu kininlerden maalesef ümit edilen fayda görülemiyor. Diğer taraftan kinin alamıyan fakirler de pek çoktur. Aydın veya Konyaya bağlı bir sıtma şubesinin Dinarda da faaliyete geçmesini bekliyoruz. Dinarlıları bu müzmin derten kurtarmak için halkın bedava kinin alması, iyi bir tedavi görmesi ve bilhassa sivri sinek yataklarının kurutulması ilk plânda gelen en esaslı tedbirlerdir.

Hilmi Mesut Atasagun

Mersin Isı Yuva

Bu İleri Kültür Müessesesinde meraklı bir dolaşma ve ihtiyaçları

Isıyuvanın küçük yavruları bir bayram günü bahçede oynuyorlar

Mersin (Hususî) — Büyük bir bahçe kapısından içeriye dahil olduk. Tanzim edilmiş bir bahçe, boylu, boysuz ağaçlar, çiçekler ve nihayet bunlar arasrna serpili minicik sıralar.

Salondayız. Sağda, solda, gurup toplanmış, yaşları dörtle altı arasında, kız erkek yirmi kadar, çocuk, sesli sessiz bir şeyler yapıyor, uğra-

Isıyuvanın fedakâr Müdiresi Bayan Mürşide Suner

şıyor, gülüyor ve kızıyor. Bazıları yanıma yaklaşarak selâmladı. Bazıları da kendi âlemlerinde meşgul olmakta devam eyledi.

Temiz giyinmiş, bir kadın hademe — esasen burada göze ilk çarpan şey temizlik ve intizam oluyor — ziyaretimizi direktöre bildirdi. Bir dakika sonra Isıyuva müessis ve direktörü Bayan Mürşide Sunerle karşı karşıya idik.

Yüksek değeri daha ilk temasta anlaşılan Bayan Mürşide Suner, yuvayı ziyaretimden çok memnun ve mütehassis olmuştu. Suallerime şu cevapları verdi:

— Yuva 934 te eski bir yapıda ve altmış mevcutlu olarak açıldı. Geçen sene şimdiki binaya naklettik ve burada birinci sınıfı da açtık. Talebe sayısı 130 dur. Benden başka üş arkadaş daha var. Alınan çocuğa önce konuşma öğretilmekte, bunu levhalar üzerinde tedrisat ve sükût dersleri talim eylemektedir. Okuyup yazma ders olarak yoktur. Fakat, müteharrik aletler ve resimlerle harfleri çocuğa öğretmekteyiz.

Isıyuvada modern bir ana mektebi için lüzumlu olan tesisatın hemen dörtte üçü mevcuttur. Önce bina bu işe elverişlidir. Ufak bir tadilâtla istenilen şekli almış. Teçhizat ve malmeze düşünülerek ve Avrupadaki emsali tetkik edilerek temin olunmuş. Çocukların arasından iyiyi almaları ve kötüyü sevmemeleri için muhtelif oyuncak ve vasıtalar var.

Bayan Mürşide Suner, bize bunlar hakkında izahat verirken etrafımızı saran miniminilerin sesleri yükseliyor:

— Mürşide abla, o benim bebeğim.

— Benim evişim o..

— Tabancam ya bozulursa? Sonra işe yaramaz.

Bayan Mürşide Suner:

— Tabanca, diyor da aklıma geldi, dedi, geçenlerde bir erkek çocuk oyun tabancasını arkadaşı bir kıza vermiş. O da nasılsa kaybetmiş. Erkek çocuk tabancasının, yahut bedelinin verilmesini istiyor, kız olanı kaybettiğini söylüyor. Bu görüşmiye kulak misafiri olmuştum. Esasen bizim vazifemiz de budur. Çocukları kendi hallerine bırakır, hissettirmeden konuşmalarını dinler, yaptıklarını görür ve yanlışlarını tashih ederiz. Jale hak sızdı. Yanıma çekerek; başkasına ait bir şeyin kaybedilince ödenmesi lâzım geldiğini, onu darıltmadan anlattım ve bir ödeme şekli buldum. Jale her gün bir nümuneden örecek ve eserini bir kuruşa satılmasını ben temin edecektim. Böylelikle beş günde beş kuruşu tamamlıyacak ve Ertana tabancasının bedeli verilecekti. Kabul etti ve borcunu seve seve ördüğü ve alıştığı bir şekilde beş günde ödedi.

Boy boy küçüklerin oyununu seyrediyoruz. Ne yüksek muvaffakıyet... Aziz okuyucular, belki de benim mübalâgaya saptığımı sanacaksınız. Fakat, hayır, inanınız, ben ömrümde bu derece muvaffak bir oyun seyretmedim. Gösterdikleri ciddiyet karşısında hayret etmemek mümkün değil. En iyi ve mükemmel şekilde yetişmiş büyüklerden de ancak bu kadarı beklenebilir. Kendilerine mahsus halleri oyuna başka bir güzellik veriyor.

Zeybek oyununa çıkan başka bir grup gene yaşlarından ve boylarından beklenmiyecek surette muvaffak oldular. Hayretim gittikçe artıyordu. Her numara bende yeni bir hayret uyandırıyor ve bu derecesini ummadığımdan olacak tebrik edecek yerde hayrete düşüyordum.

930 Çapa mezunlarından olup bir sene de Şişli — Yeni Türkiye mektebinde ana kısmı öğretmenliği yapan kıymetli direktörden sordum:

— Varidatınız masrafınızı karşılıyor mu, bari?

— Her çocuktan ayda üç lira alıyoruz.

Ve bütün haliyle hayatından memnun olduğu anlaşılan sayın bayanın demindenberi devam eden tebessümünü bu sualim giderdi.

— Biraz daha fazla rağbet görsek tabiî üzülmiyeceğiz.

Ne yazık ki, memlekelin bu kösesinde Avrupadakilerden farksız mükemmeliyette, bize çok lüzumlu, muvaffak bir müessese kuran ve yaşatan bu değerli Türk kadını resmî. hususî her türlü yardım membalarından mahrum, kendi başına bırakılmış vaziyettedir. Niçin Maarif Vekâleti memleketimizde çoğalmasını beklediğimiz böyle bir terbiye ocağına yardım elini uzatmıyor? Niye vilâyet ve belediye, Mersin için şayanı iftihar bir müessese olan Işıyuvaya ufak ta olsa bir yardım imkânı aramıyor ve bulmuyor?

Bu cihetin tetkik ve takdirini alâkadarlara terketmekten başka ne gelir elden?

23 NİSAN ÇOCUK BAYRAMI

Bayram yapamıyan Yurd çocuklarını hatırlamak bizlere düşen vazifelerin başında gelir.

SPOR

Güreşçi ve Organizatör

Yazan : KERİM KANOK

Memleket sporculuğunun ciddî bir şekilde tensik edildiği şu günlerde nazarı dikkate alacağımız bir husus ta hiç şüphe yok ki tarihî kıymeti haiz olan ve Türklüğü dünyanın dört tarafında yıllarca şan ve şerefle tanıtmış bulunan "Profesyonel Türk güreşçiliği,, dir.

Her biri ayrı bir âlem, ayrı bir varlık olan eski Türk pehlivanlarının bir takım sebepler dolayısile artık okadar mebzul olarak yetişemediklerini içimiz yanarak görmekte ve daha "Propaganda,, denilen korkunç kuvvetin manası anlaşılamamış olan devirlerde bile Türklük için çok azim hizmetler gören bu millî spor şubesinin her gün biraz daha izleri kaybolduğuna şahit olmaktayız.

Bana bu satırları yazdırmağa saik olan sebep şudur:

Geçen gün Türkiye başpehlivanı Tekirdağlı Hüseyin beni ziyarete gelmişti. Kendisile uzun uzun görüştük ve dertleştik. Profesyonel Türk pehlivanlığının en salâhiyetli mümessili olduğuna şüphe etmediğim koca pehlivanı biraz fazla yağlanmış gördüğüm için kendisine:

— Hüseyin Pehlivan, dedim. Görüyorum ki biraz yağlanmışsın. Galiba idman filân yapmıyorsun. Neden?...

— Evet, dedi. Hakkın var. Uzun zamandır ne maç ve ne de idman yapabiliyorum. Bizim faaliyet senede üstüste bir iki ayı geçmiyor. Ondan sonra bol bol oturup bekliyor ve beyhude yere ömrümüzü harap ediyoruz.

— Fakat arkadaş düşünmüyorsun ki gençliğin her gün biraz daha gidiyor. Dünya pehlivanları harıl harıl maç yapıyor ve bol bol keselerini dolduruyorlar. Tanınmış ecnebi pehlivanların bazan bir günde, biribirinden beşyüz veya bin kilometre uzakta bulunan şehirlere seri tayyarelerle gidip maç yapıp kazandıkları çok defa vakidir. Allahın ve memleketin sana verdiği kuvvet ve cesaretinin mükâfatı olarak sen de hem memleketine hem de şahsına faideli olmalısın değil mi?..

Hüseyin pehlivan içini çekerek cevap verdi:

— Çok doğru söylüyorsunuz. Sözlerinizi tamamen kabul ediyorum Hergün bunları düşünerek kendimi üzüp duruyorum. Fakat Bayım. bu söylediğin güzel işleri yapacak ben değilim. Elimi tutacak kimsem yok. Bana yerli ve ecnebi pehlivanlarla maç bulacak, beni çalıştıracak. İcabında beni alıp ecnebi memleketlere götürüp diğer millet pehlivanları gibi âleme tanıtacak maatteessüf biz de ciddî ve kuvvetli teşkilâta malik organizatörler yok. İşte bütün işin başı burada.

Hüseyin pehlivanın sözlerini dinledikten sonra yalnız profesyonel güreşçiliğimizde değil bütün spor işlerimizde idarecinin oynadığı büyük rolün kıymetini bir kere daha anladım. Bizde sporcu ile beraber muhakkak idareci de yetiştirmek lâzım geldiğini artık anlamak mecburiyetindeyiz.

Başpehlivan elimi sıkıp yanından ayrılırken kendisine ecnebi güreşcilerle maç bulmak için Avrupa ve Amerikadaki bütün tanıdıklarıma yazacağıma ve elimden gelen her şeyi yapacağıma söz verdim. Maamafih bu günkü ahvali siyasiyenin bu teşebbüsüme müsbet bir şekil verip vermiyeceğini bilmediğini ilâve ettim.

Burada asıl söylemek istediğim cihet şudur:

Profesyonel güreşçilik bir millet için en canlı ve verimli bir propagandadır. Bu noktayı, memleket gençliği için hayırlı teşebbüslere girişmiş olan "Beden Terbiyesi Genel Direktörlüğünün,, ehemmiyetle nazarı itibara alarak hakikaten kimsesiz ve himayesiz bir halde bulunan profesyonel güreşçiliğimizi teşkilâtın ayrı bir şubesi halinde korumasını ve bu gün piyasada tanınmış olan profesyonel güreşçilerimizle beraber geçen yıl yurdun her köşesinden seçilerek "Türkiye Serbest Güreş Birinciliği,, için getirilmiş olan kıymetli gençler çalıştırılıp onlara yeni bir faaliyet sahası temin etmesini en sıcak hislerle temenni ederim.

Bilhassa profesyonel güreşçilerimize beynelmilel güreş sahasının güreş sistemini hakkile öğretmesi için Cim Londos veya Strangler Lewis gibi yüksek profesyonel güreş hocalarını celbetmek bu işten beklediğimiz faideyi hakkile temin edecek vasıtalardan en mühimini teşkil edecektir.

Hakikaten millî sporumuz olan ve memleketin her tarafında büyük bir sempati ile tatbik edilen profesyonel Türk güreşçiliğine bu büyük hizmeti görcek her kim olursa olsun memleket sporu için en kıymetli ve en unutulmaz bir eser yaratmış olacağına şüphe etmiyorum.

⌘ ⌘ ⌘ ⌘ ⌘

Memlekete Spordan Evvel Disiplin Lâzımdır

Sakatlık Sporcularda Değil, Asıl İdarecilerin Görüşündedir

Evet, futbol yalnız meşin topa ayakla vurmak değil, futbol herşeyden önce bir spordur. Spor ise ders gibi, terbiye gibi bu gün ulusal ve sosyal bir mahiyet almıştır. Bu mahiyeti alan her müessese bir idareye ve bir disipline tabi bulunur.

Spora ders ve terbiye kadar ehemmiyet veren Cümhuriyet hükûmeti sporumuzu resmileştirmiş ve idaresini bir askere vermiştir. Bu tedbirin sporumuzda görülen disiplin bozukluğundan ileri geldiğini hepimiz biliriz. Şu halde sporda ciddî bir disiplin takip edileceği meydanda ve bunun bütün şartlarına göre hareket edilmesi tabiî bulunmaktadır.

Şu birkaç satırlık başlangıcımı millî küme maçları dolayısile Fener ve Galatasaray klüplerinin aldığı vaziyet üzerine yazıyorum:

1) Umumî müdürlük bir emir veriyor. Bu emre iki klüp itiraz ediyor ve "..... güne kadar cevap vermezseniz klüplerimiz maçlara girmiyecek,, diyor. Merkez emir ve talimatında yanılmış olabilir. Bu bir yanlışlıktır. Fakat buna bu şekilde itiraz etmek bir disiplin hatasıdır.

2) Maçlar başlıyor. Merkezden ültimatomlarına cevap almıyan kulüpler maçlara girmemeğe karar veriyorlar. İkinci ve daha büyük bir hata...

3) Fener oyuncuları klüp idare heyetinin kararına değil, umum müdürlüğün emrine uyarak oyuna giriyorlar. Bunu klüp idarecileri bir disiplin hatası sayıyor ve oynıyanlara ceza vereceklerini söylüyorlar. Bu hüküm umum müdürlük tarafından kendilerine verilecek cezayı şimdiden haklı bulmak ve kabul etmek değil midir? Disiplinde bir esas vardır: Evvelâ itaat, sonra şikâyet. Merkezin emrine karşı bu iki klüp bunu niçin yapmamışlardır? Parayı taksim meselesinden bir nisbet yanlışlığı olmuşsa bunu düzeltmek kabildir. Fakat itaatsizlik sporun gaye ve prensiplerine uymaz. Efkârı umumiyeye karşı yapacağı tesir ve göstereceği manzaranın çirkinliği de başka...

Bir mesele daha var: Millî küme maçları hemen bütün memleketi a-

(Sonu 7 inci sayfada)

— 19 — İKTİBAS VE TERCÜME HAKKI MAHFUZDUR

Hareket Hazırlığı

23 ikinci Kânunda Yani Ben Eginde İken Ordu Şu Emri Vermiş:

"Arazii Müstevliyeyi İşgal İçin Yakında İleri Hareket Olacaktır. Kolorduların Emir Aldıklarının Üçüncü Günü İleri Hareket Etmeleri İcabeder,,

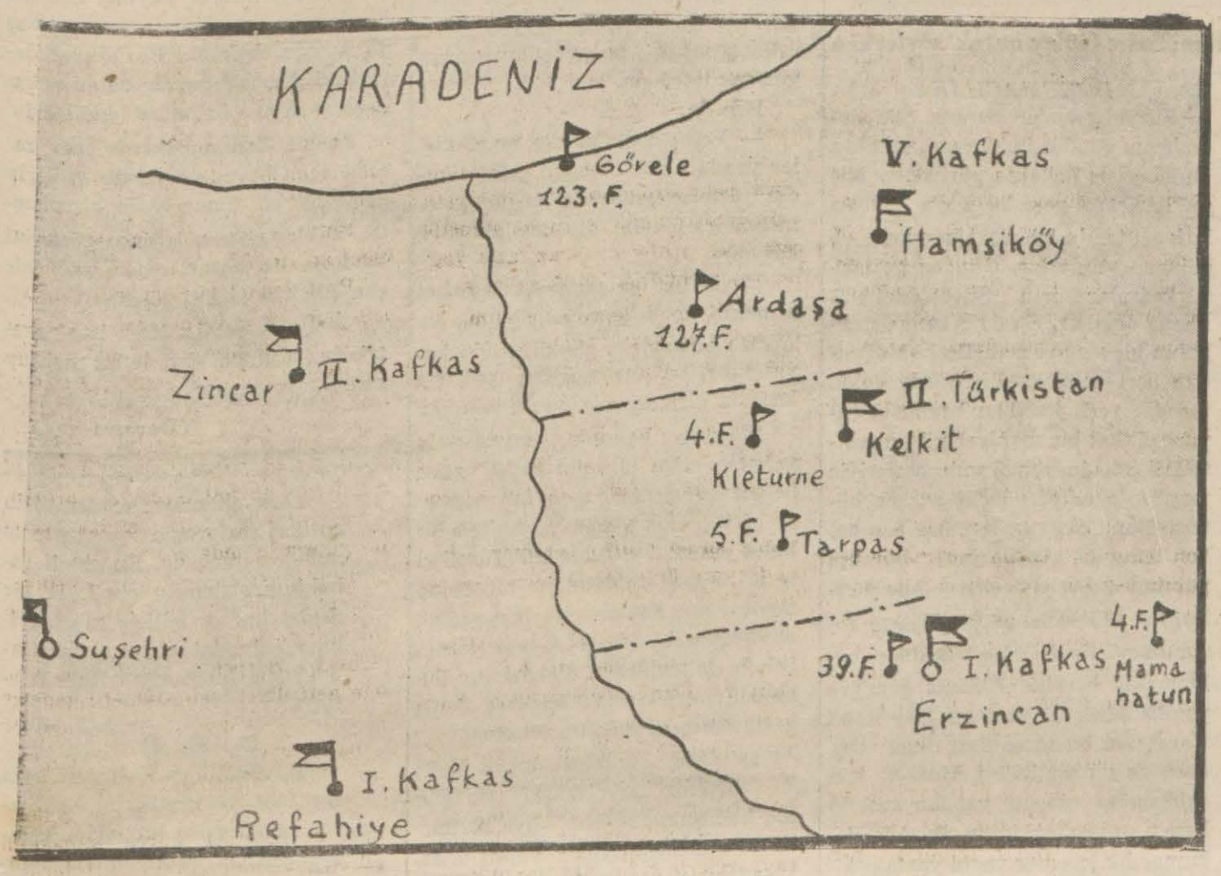

İki tarafın vaziyetini gösteren kroki

Koca Rus ordusu! şimdi bir sürü haline düşmüştü. Onun bundan evvel karşımızdaki azametli kuruluşunu bir kere daha hatırladım:

Benim eski ikinci kolordumun karşısında dördüncü kolordusu vardı; karargâhı Hınısda idi.

Dördüncü kolordumuzun karşısında altıncı Rus kolordusu vardı. Karargâhı Erzurumda idi. Kumandasını aldığım birinci Kafkas kolordumuzun karşısında birinci Kafkas kolordusu vardı. Karargâhı Erzicanda idi.

Kısmen benim kolordumun ve kısmen de ikinci Kafkas kolordumuzun karşısında ikinci Türkistan kolordusu vardı. Karargâhı Kelkitte idi.

İkinci Kafkas kolordumuzun karşısında Karadenize kadar Beşinci Rus ordusu vardı. Karargâhı Hamsi köyünde idi.

Rus kolorduları sureti umumiyede ikişer piyade fırkalı idiler. Kuvvetçe ve silâh, mühimmat ve malzemece bize kat kat üstün idiler. Hülâsa dört Türk kolordusunun karşısında beş Rus kolordusu bulunuyordu.

Rus ordularının karşımızdan çekilmeleri kat'î surette anlaşılınca - benim seyahatim esnasında - Kafkas cephesinin sağ cenahındaki - benim ayrıldığım - İkinci kolordu Filistin cephesine verilmiş. Diyarbekirdeki İkinci ordumuzun karargâhı da Filistin'e hareket emrini almış.

İleri hareketi biz üç kolordu halinde yapacağız: sağ cenahta Ali İhsan Paşanın Dördüncü kolordusu Van, Bayazıd, ortada, ana cadde üzerinde Erzincan - Erzurum - Sarıkamış istikametine karşı benim birinci Kafkas kolordusu, sol cenahta denize kadar olan mıntakada Bayburt, Trabzon istikametine karşı Yakup Şevki paşanın ikinci kafkas kolordusu bu üç kolordunun kumandanı üçüncü ordu kumandanı Vehip paşa idi. Karargâhı Suşehrinde bulunuyordu.

Haritamın başına dikildim. Ellerim arkamda olarak ve başımı öne eğerek Rusların şu son vaziyetine ibretle baktım. Koca magrur çarlık rus ordusu!

(Kroki) artık benim elimdeki ıslak süngerle ortadan büsbütün kalkıyordu. Haritayı bu sıkıcı yapraklardan temizledim ve bizim kolorduların ileri yürüyüş istikametlerini kalın oklarla çizdim. Geçmiş acı günler arasında Rus ordularının ve bizim hergünkü vaziyetimiz artık harp ceridelerinden okunacak ve üzerinde işlenecekti. Biz şimdi sabırsızlıkla zafer günleri ve neş'e bekliyorduk.

★

Gelen bir esir neferimizin ve bir kürdün ifadesine göre "Erzincan,, da Rus kıtası kalmamış yalnız bir Ermeni taburu varmış. Ayrıca Ermeni çeteleri de her tarafta Türkleri katliâma başlamışlar. Kürtlere de "Müttefik olalım. Sivas'a kadar bize verildi, elli tabur Ermeni geliyor,, diye propaganda yapıyorlarmış.

Ordu kumandanlığından verilen son malûmat da şu idi:

"Ermenilerin bugünkü kuvvetleri 40, 50 bin; fakat az sonra 100.000 e kadar çıkmak istidadını haizdir. Ermenilerin teşekkül etmiş bir kolorduları var. Muntazam kıta ve çeteler Van ve Erzurum havalisine sevkolunmuş. **(Devamı var)**

HAMİŞ:

(Erzincan ve Erzurumun kurtluşu) tefrikamızın, yol üzerindeki maden mıntakalarından bahis kısmında geçen bir mısra hakkında sayın general Kâzım Karabekir'e (Vamık Şükrü) imzasiyle gönderilen bir mektupta:

"Erzincan ve Erzurumun kurtuluşu" adlı eseri püriberlerinden, Yeni Sabah gazetesinin 16 mart tarihli nüshasında münderiç satırlar arasında irad buyurulan:

Padişah madende buldu mührüne lâyik güher

Mısraı, madenin keşfine değil, Yusuf Ziya Paşanın maden eminliğinden ve Trabzon Valiliğinden sadarate getirildiğine tarihtir. Bu tarih meşhur müverrih Sururinindir, 1213 senesini gösterir. (Padişah) da burada (Padişeh) dir. Bu mısra pek kıymetli ve pek güzeldir. Malûm devleridir ki padişahlar, sadrâzamlara mührü hümayunlarını verirlerdi. Onlar da mabeyne takdim ettikleri maruzatın zarfını bu mührle mühürlerlerdi. Mührün verilmesi sadaretin tevcihine ve mührün istirdadı sadaretin nezine işaret idi. Sadrâzamlar mührü hümayunu koyunlarında saklarlar ve kimseye teslim etmezlerdi. Müverrih Sürüri bu mısraında "padişah mührünü vermeğe yani sadrâzam etmeğe lâyik cevherli zatı madende buldu,, demek istemiştir. (Güher) zahirde (mühür)e matuf ise de hakikatte mühre nail olan zata masruftur. Meşhurdur ki mühür kimde ise Süleyman oldur. Mısradaki (maden) (mühür) (güher) [müraatı nazir] kaidei belâğatına pek uygundur.

Yusuf Ziya Paşa Gürcü idi. Mısırı Napolyondan kurtarmağa büyük himmet etmiştir. Fakat Kavalalı Mehmet Aliyi Mısıra sokan da odur. Paşa tek gözlü fakat lâtif sözlü idi. Biri, huzurunda zühul ederek "izacaelkaza" demiş ve sonu olan "Amiyelbasar" ı söyliyecek iken paşanın körlüğüne tariz olacağını düşündüğünden ne diyeceğini bilmeyip şaşırmış kalmış idi. Paşa kendisini hiç bozmayıp "dakalfeza,, diyeceksiniz diyerek biçareyi iztirabtan kurtarmıştır.

Madende yaptırdığı cami, mektep, kütüphane ve medreseye aid vakfiyesinin tarihi: evasıtı ramazan sene 1212 dir. İki defa sadrâzam olmuş ve 1234 de Sakız muhafızı iken orada vefat etmiştir.)

VAMIK ŞÜKRÜ

Zamana göre:

Siyaset; Propaganda, Hak Ve Kuvvet Mefhumları..

Dr. Esat Kemal Hekimoğlu

Medeniyetin asrî telâkkilerine yeni görüşlerine cevap verecek ilim şubeleri için dünya Üniversitelerinde yeni kürsüler açıldı. "Devletler Hukuku,, ve milletlerin siyasî, iktisadî münasebetleri yeni esaslar üzerinde cereyana başladı. Cihan harbinden evvelki müvazene; istatüko, muahede; ittifak kelimeleri şimdi başka tabirlerle ifade ediliyor.

Klâsik kitapların devlet şekilleri bile değişti. Demokrat; liberal; parlemanter... tabirleri yerine şimdi totaliter; otarşi; mihver; rehber; führer duçe; diktatör; faşizm; nasyonal sosyalizm; anti komintern; ideoloji; rassisizm gibi türlü türlü ıstılahlar meydana çıktı.

Bunların her biri belli başlı birer sistemdir. Bu yeni bilgilerin içinde çok eski zamana ait olup bugün kuvvetle hüküm sürmeğe başlıyan mezhepler de var. Meselâ: siyasette Makyavelizm gibi...

Peki eski ve maruf bir politika usulü olan bu müthiş akide bu günkü dünya siyasetinin manivelâsı oldu. Mütekabil emniyet, mütekabil menfaat ve mütekabil kuvvet esaslarından başka bir şey demek değildir. Muahedelerin meriyetini imzalarla, tarihler değil, vukuat tayin ediyor. Şu karma karışık medenî âlemi; tek gözlüklerinin camı arkasından seyreden diplomatlara şimdi üniformalı; çizmeli siyaset adamları kumanda etmeğe başladı. Birliğini ve beraberliğini sımsıkı tutan milletler en realist siyaset takip edenler dir. Meternih; Bismark; Taleyran.. Bugün.. tayyare, ordu ve donanma demektir.

Siyasî kombinezonlar o mihveri teşkil eden harp silâhlarile teessüs ediyor.

Büyük kongrelerin yeşil örtülü geniş masaları üzerinde: Devletlere ve milletlere ameliyat yapıyorlar. Hastalar; Habeşistandan; Çinden; Avrupanın içinden acele bu ameliyat masasına yatırılıyor ve neticede bir devlet tarihe karışıyor.

Propaganda: Bu mühim ameliyelerde hissi iptal için kullanılıyor. Yani "Narkoz,,..

Cerrahlar. Çok kere hastadan bir damla kan bile ziyaına meydan vermiyorlar.

Çünkü usulleri mahiranedir. Bazan da hastalar ameliyatı kendileri istiyorlar. Daha evvelden aldıkları "Narkoz,, ların tesirile zaten uyuşmuşlardır. Cerrahtan istedikleri.. ancak.. canlarını kurtarmaktır... Canları kurtuluyor.. fakat istiklâlleri, şerefleri; menfaatleri ellerinden alınarak efendi iken köle olmak şartile:

Yeni Makyavelizm hak tanımaz; böyle bir şey mevcut değildir bile: Bunun asıl ismi kuvvettir der. Vakıa bu telâkki çok eskidenberi mevcuttu. Fakat şimdi bu bir telâkki değil, devletler arasında resmen kabul edilmiş bir prensiptir. Sulh.. ağızlarda çignenen cennet gibi, melek gibi cazibedar fakat uğurunda yalnız can verilen bir Kleopatradır.. Buna malik olmak için behemehal harbi göze almalı...

Beşeriyet üç bin yıldanberi yürüdüğü yolun dönüm noktasına gelmiştir. Garp kültürü, garp medeniyeti diye tanıdığı muhteşem bir varlığın müthiş sademelerle çatırdadığını işitmeğe başladı..

İspanyanın mamur şehirlerinin harabeye dönmesini, binlerce senelik tarihî âbidelerinin ankaz halini almasını bir film seyreder gibi lâkaydane seyrediyorlar..

Okadar ki: daha bu bir şey değil.. Ya.. yarınki harpte neler olacak demek istiyorlar!..

Zaten vesaitin, silâhların ve hazırlanışların cinsine, nev'ine ve şekline bakılırsa neler olacağı anlaşılıyor.. Daha şimdiden büyük medeni merkezlerin bir çoğu, yerin altına taşınmağa başlamıştır. İlk tehlike işaretinde, milyonlarca insan yerin üstünden altına göç edecektir. Bu zihniyetten çıkan mana şudur:

Bukadar zahmet ve külfet mukabilinde kurulan garp medeniyeti yine o medeniyetin icat ettiği bir kıyamet gününde yok olacaktır. Ne acınacak hal !!.

Ve bütün bir medenî dünya bu kıyamet gününe hazırlanıyor, ve bütün bir medenî tefekkür âlemi bunun için çalışıyor..

Öyle görünüyor ki: hiçbir mucize insaniyeti süratle yaklaşmakta olduğu bu uçuruma yuvarlanmaktan kurtaramıyacaktır. Bu günkü insanın âsabı bütün bu gerginliklere dayanacak kadar kuvvetli değildir.

Zaten son terakkilerin icat ettiği bu taşkın medeniyet.. içinde yadırgamadan yaşıyabilecek insan modeli.. bu günkünden daha mütekâmil olmalıdır.

Yani daha başka düşünür, daha başka görür; daha başka duyar bir mahlûk olmalıdır.

Kendi eserile kendi varlığını tehlikeye koyan zavallı insan!..

Dr. Esat Kemal Hekimoğlu

Çanakkale Zaferinde Türk Bahriyesi

Eğer Düşman 18 Mart Hücumunda Torpil Hatlarını Geçebilse idi..

— 6 —

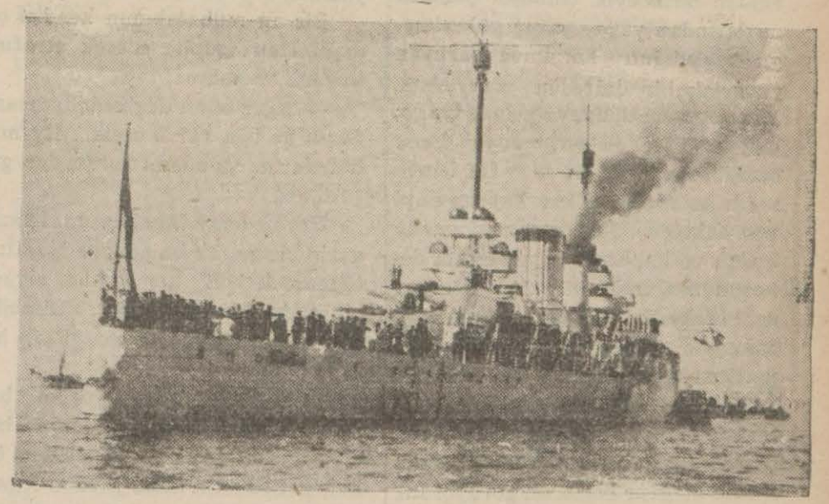

Boğazların müdafaasında son ihtiyat kuvveti teşkil eden «Yavuz» kruvazörümüz

Zırhlı iskele ciheti üzerine devrilerek battı ve 6 tane 15 lik top mahvoldu, yalnız sancak bordasına baki kalan üç 15 lik ile küçük toplar bilahare çıkarılmış ve bunlardan yeni bir batarya vücuda getirilmiştir.

Türkiye — İtalya harbinde filonun boğaz müdafaasına iştiraki maksadiyle tertip ve tatbik edilen plân, gayri mütecanis gemilerin hattan çıkarılması şartiyle yeniden mevkii tatbika vazedilmişti; bu plânın, esası Barbaros ve Turgut zırhlılarının Maydos ve Nâra arasında mütemadiyen devretmesinden ibaretti; iki zırhlı medhalin ilk bombardumanından 18 mart hücumuna kadar bu vazifeyi ifaya hazır bulunmak üzere boğaz sularında nöbet beklemişti ve plân Barbarosun torpillendiği (8 mart 1915) tarihine kadar mevkii tatbikte kalmıştı.

Eğer, düşman 18 mart hücumunda torpil hatlarını geçse ve yahut zırhlıların top menzili dahiline girseydi Barbaros ve Turgut; vazifelerini yapacak; batıncaya kadar mevkilerini muhafaza edeceklerdi. Müşterek filoların Naros hattını geçebilmesi, bu iki zırhlının enkaz ve mürettebatını çiğnemekle mümkün olacaktı; sonra düşman, karşısında Yavuzu bulacaktı. Filotilânın en kifayetli uzuvları Marmarada muhasım sefaini harbiyeye gündüz veya gece hücumu icrasına memur edilmişlerdi; Bunlar Yavuz mu harebe kruvazöriyle beraber İstinye limanında bekliyorlardı ve 18 mart günü sabahı cümlesi istim tutmuş, harekete hazır bir halde emir beklemişti. Filotilânın diğer aksamı Naros mıntakasının gerisinde Rumeli ve Anadolu sahillerinin münasip noktalarına dağılacaklar ve Marmaraya girecek olan muhacim gemilere münferit torpito hücumları icra edeceklerdi. Plânın heyeti umumiyesi ya hasmı Marmara havzasında imha etmek veya Türk donanmasının bütün uzuvlarını İstanbulun müdafaası uğrunda bu bakir denizin âmâkına gömmek cümleleriyle hülâsa edilebilir. Halbuki İngiliz ve Fransız filolarını geriye döndürmek ve boğazı forse emelinden mübebeden vazgeçirmek için yalnız bir kaç bahriye bataryasiyle karbonit torpili kifayet eylemiştir. Bu torpil tarlasının aşılamamış olması Türk donanmasının Çanakkale müdafasında haiz olduğu fevkalâde ehemmiyeti sektedar edemez; harp gemilerimiz, ölüm ile şerefin her ikisine birden, pek az sahnelerde, bu derece temas eylemiştir. Onu boğaz müdafaasında çok müessir bir âmil olmağa sevkeden yara, Akhisarın İngilizler tarafından geriye çevrildiği gün kanamağa başladı; onun kalbi, Akdeniz hasretiyle Türkiye — İtalya harbinden beri tutuşuyordu ve bir buçuk yıl terennümlerini dinlemekten mahrum kaldığı bu sevgili denize henüz 1912 nihayetlerinde kavuşmuş ve iki yıl sonra tekrar kendi harimi istirabına çekilmişti; Türk bahriyesinin Akdeniz aşkı Enis Behiç Beyin şu mısralarında ne canlı, ne tesirli bir makes buluyor:

"Bizim gemi Akdenizde
Akdenizin kalbi bizde
Deniz bizim kalbimizde

Kanımızı siz de, biz de
Adamışız dalgalara
Öleceğiz "Akdeniz,, de
Göğsümüzde ayni yara,,

Düşman kuvvei muhacemesinin derecesi harekâtın her safhasında mütehavvil olduğundan Akdeniz boğazı mevkii müstahkeminin kuvvetiyle yeknazarda mukayese edilmesi mucibi menfaat görülemez; biz hücum günlerinin vakayiini icmal ettikçe muhacimlerin o sahnede haiz bulundukları kuvveti minhayselmecmuu işaret ederek okuyuculara böyle bir mukayese imkânını vereceğiz.

Türkiyenin seferberliği 1914 ağustos başlangıcında ilân ve Karadeniz vakası teşrinievvelin 29 unda ihdas edildiği cihetle mevkii müstahkem harbe hazırlanmak için takriben üç ay zaman kazanmış olmak lâzım geliyor. Medhalin ilk bombardımanı ise teşrinisaninin üçünde vuku bulmuştur. Hasmın bu teşebbüsü, Çanakkale taarruzu silsilesi vukuatının haricinde kalmaktadır; zira o tarihte ne Fransa ne de İngiltere Akdeniz boğazı aleyhine bir sefer icrasını tasavvur etmemişlerdir. O halde üç teşrinisani bombardımanı teşebbüsüne saik olan sebep neydi? Bu sual birçok ecnebi muharririni askeriyesi tarafından irat edilmiş ve ortaya bir takım farazi-yeler atılmıştır.

Onlar, ilk bombardımanın dört sefinei harbiye tarafından yapıldığını ve teşebbüsü ileriye götürmekten kendilerini meneden âmilin boğaz önündeki zaaflarından ileri geldiğini söylüyorlar; Halbuki üç teşrinisani bombardımanını icra etmek üzere medhal grupu açıklarına gelen büyük ve küçük sefaini harbiyenin 28 kıtaya baliğ olduğunu tarassut postalarımız müşahede etmiştir; ve Salâhattin Adil paşanın beyanatına nazaran bu kuvvet İngilizlerin (İnfleksibl ve İndefatigeybl) muharebe kruvazörleriyle Fransızların (Buve) ve (Repüplik) zırhlılarından ve hüviyetleri tayin edilemiyen diğer iki kruvazörle 6 torpitobot muhribinden ve iki bacalı diğer bir zırhlı ve saireden müteşekkildir.

(Devamı var)

Ben Öldürdüm

— 1 —

Medih Egemen

İstanbulun sessiz, sisli sabahlarından birindeyiz. Güneşin Çamlıca sırtlarından yavaş yavaş yükselmeye başladığını karşımda parlıyan yuvarlak bir daireden anlıyorum. Her şey yeni dünyaya gelmiş bir çocuk hırçınlığı ile çırpınmıya hazır sanki... Gönüller bu ince tül içinde sarılı kalmış hayallere hayran hayran bakıyor. Gözler zaman zaman açılan ve kapanan bu muazzam dekorun renklerine dalmış, her şey sanki tabiatin senfonisini dinlemeğe çalışıyor... Gönüllerde yeni bir ümit parıltısı var.

Bu ince tülün sessizliği içinde uykudan yeni açılan gözlerini uğuşturmaya çalışan Ayasofya ve Sultanahmedin mağrur başlarını görüyorum. Biraz geride dar demirli pencerelerile umumî hapishanenin kasvetli odalarını ve buranın sakinlerini görüyorum. Pencerelerin önündeki kestane ağaçları bu dertli insanların yegâne tesellisi sanki...

Belki de acı çeken bu insanlar; dünün mesut insanlarıydı.. Zavallılar...

Yürüyorum.. Gözlerim sabahın ilk ışıkları ile parlıyan ıslak kaldırımlara dalmış.. yürüyorum... Bir ses, hafif bir inilti. Belki... hıçkırıyor... Bir an sonra bir kahkaha işitiyorum. Ayaklarım gayri ihtiyarî bu sese doğru beni sürüklüyor. Gözlerim yavaş yavaş kaybolan sisin arasında kımıldıyan bir hayal görüyor. Kulağıma kadar gelen fakat manalarını anlamadığım bir takım mırıltılar işitiyorum...

— Hayır... Bırakın beni... Ben öldürdüm... Ben deliyim...

Gözlerim gayri ihtiyarî sisin gizlediği bu yarı hasta adama daldı.... Yarabbi bu ne sefalet! Bu ne safil insandı.

Yırtık çuval parçaları ile gecenin rutubetinden saklamağa çalıştığı hasta bir vücut, çamurların içinde rengini kaybetmiş çıplak ayaklar; ve bütün bu vücut ve ayakların taşıdığı bir baş, fakat ona bir insan diyebilmek için lâzım olan her şeyden uzak bir varlık... Kuru esmer, siyah bir sakalla çevrilmiş bir yüz,, bunun içinde sanki derin iki kuyu ve bu kuyularda zaman zaman parlıyan ışıklar aksettiren bir kaç damla su gibi kapkara iki göz, çamurdan rengini kaybetmiş bir demet saç ve bütün bu renkler deynek kadar ince bir boyunla bu köhne vücuda merbut...

Ayni sesler yine kulağıma geliyor.

— Ben öldürdüm... Ben deliyim.. Yaşamak mı istedin öyle ise öl...

Ve arkasından bir iskelet gibi olan elindeki taşın demirlere vurmasından hasıl olan soğuk bir ses.

— Tak... Tak...

İnsan bu vaziyete hiç bir an tahammül edemezdi, ve edemedim; ona seslendim:

— Ey-... Arkadaş sabahın bu ayazında buralarda işin ne?

Bir an muhatabımın kendisi olduğumdan şüphe ederek etrafına bakındı ve sonra:

— Eğer bunu düşünebiliyorsan.. Senin ne işin var burada... Ey muhafızlarım, şu adamı karşımdan götürünüz.

Her nedense bilmiyorum. İçimde garip bir merak bu adamın hayatını öğrenmek için her şeyden ziyade bir alâka hissediyordum. Kimbilir belki de cemiyete kurban gitmiş bir zavallı bu...

— Seni çok iyi anlıyorum.. hayatta büyük bir darbe belki de bilmeden işlediğimiz bir günah seni bu hale getirmiştir. Sana yardım etmek istiyorum. Eğer seni bir an teselli edebilirsem ben de mesut olurum. Haydi benimle yürü.

İçli bir kahkaha sözümü kesti. Gayri ihtiyarî başımı çevirdim. Gülmek istiyen gözlerinden hiç yıkanmamaktan bir çamur yığını haline gelmiş olan yüzüne bir kaç damlanın aktığını gördüm. Kolundan tutarak evimin kamburlaşan yapısına doğru onu sürüklemeğe başladım. Yavaş yavaş teselli edecek sözlerle gönlünü almağa ve derdini öğrenmeğe gayret diyordum. Onu söyletebilmek için yegâne çare hislerine dokunabilmek olduğunu anlıyordum. Hayattan ve çocuklardan bahsetmek istedim. Fakat sözler ağzımda kaldı. Parlıyan gözlerinden yaşlar akmağa bir yandan da kıçkırmağa başladı.

— Ben öldürdüm... Ben öldürdüm...

Birdenbire gözleri daldı. Nefesi sıklaştı... Bayılmıştı. Kaç zaman bu vaziyette kaldı tahmin edemiyorum. Yavaş yavaş gözlerini açtığı zaman onda bulunduğu yeri yadırgıyan bir insan tavrı vardı. Nazarları odamın boyaları dökülmüş tahtalarında gezdi... Bir an derin nefes aldı ve anlatmağa başladı.

— Heyhat! Her şeyde bizleri aldatan hayat oluyor. Böyle mukaddermiş diyebilir miyim? Fakat hayır.. Biraz irade, biraz nefse hâkimiyet bu günün bu sefil adamını dünün hürmet edilen insanı halinde muhafaza edebilirdi. Hayat bir rüya, bizler de bu rüyadaki zavallı hayalleriz... Gençliğim! herkesi imrendirecek kadar cazip geçmiştir. Hayatın ilk zevklerini sevdiğim bir kadından almıştım. O zaman gençtim. sevmiştim.. Ve çok ta sevilmiştim.. Diyebilirim ki hayatım yalnız onun gözlerinde başlayıp ve yine ona bakarak biterdi. Bu derin sevgimiz bizi biribirimize karşı bağlamıya kâfi gelmişti. Bize yetecek kadar gelirimiz ve tam sevişen insanların tasavvur ettiği gibi bir eve sahiptim... Bu gün o günlerin zevkini tahayyül edebilmekten bile uzakım.

(Sonu yarın)

YURTTA SABAH

Şilede Yenilikler

Şilede Kadınlar Arasında Dokumacılık Çok İnkişaf Etmiştir.

Şile toprak bayramında ziraat muallimi Saim Güley nutuk söylerken

Şile (Hususî) — Burada güzel ve kâgir binalardan birisi de postane binasıdır. kira ile tutulmasına rağmen posta işleri mazbut bir bina içinde tedvir edilmektedir. Yakın bir zamanda halkın vakitsiz posta işlerini kolaylaştırmak ve karşılamak üzere kazada bir beyiye şubesi açılmış Kasım, Fener ismindeki mahallelere de kutular asılmıştır.

Postane dahilinde servise müteallik halk için istifadeli ilânlar ve merkeze bağlı 17 köy için ayrı ayrı kilitli yekpare bir köy kutusu göze çarpmaktadır. Söylendiğine göre 13 köyün bağlı bulunduğu Alacalı nahiyesinin Üsküdar - Şile, keza 6 köyün bağlı buluduğu Teke nahiyesinin de Şile Ağva yolu üzerinde bulunması dolayısile bu iki nahiyeye bağlı köyler müraselâtı posta günleri muntazaman sevkedilmektedir. Köyler de nahiye merkezlerinde bulunan köy posta kutularından bu işlere memur köy koruculari eliyle mektuplarını alıp vermektedirler. Bundan başka Cumhuriyet hükûmetimizin her gün bir yeni eserini kazanmakta olan kâylerimiz köy ve kaza merkezi ile nahiye merkezleri arasında temin edilen köy posta servisleriyle her hafta posta kutularından gazete ve mektuplarını almaktadırlar. Köylerle kaza ve nahiye merkezleri arasında tesis edilen bu köy posta servisleri iyi bir teşkilâta bağlanmış ve devlet dairelerine ait evrakı bile zamanında yerine teslimi temin edilmiştir.

Kazamızdaki bu yenilik Cumhuriyet hükûmetinin her yeniliği gibi köylerimiz arasında geniş bir sevinç uyandırmıştır. Ancak gittikçe posta işleri genişlemekte bulunan Şile de posta memursuzluk azlığı derhâl göze çarpmaktadır. Bu hâl halkın tehacümüne sebebiyet vermektedir. Buraya bir memur daha ilâvesini hatırlatırken burada yeni bir posta binasının da yakında yeni binalar arasına katılacağını bu husus için tetkikatta bulunulduğunu haber vermektedirler.

DOKUMACILIK

Şileye gelenler burada Şile kadınlarını gündüz imkân yok sokakta göremezler. Sokakta görülenler bile ya hariçten gelenler veya zaruri ihtiyacı temin için sokağa çıkmış olduklarını anlarlar. Gündüz gezmesi kadınlar için Şilede âdet edinilmiş değildir. Bu da Şilenin İstanbulun bir sanayi mahallesi olduğundan ileri gelmektedir. Şilede dokumacılık yerli kadınlar arasında şayanı dikkat bir mahiyet göstermektedir. Şilenin rengârenk bezleriyle meşhur olduğunu belki herkes bilmez. Bunu okuyucularımıza ben haber vereyim ki Şile bezi buranın hâlâjına gelen ecnebilerce bile meşhurdur. Güzeldir, sıktır. Halkın çogunun evinde dokuma tezgâhları bulunmakla beraber kazanın genç ve yenilik sever kaymakamı Bay Rebiî Karatekin bu tezgâhları daha modern ve iyi bir hâle getirmek için çalışmakta olduğu yapılan tetkiklerden anlaşılmaktadır. Burada dokumacılık için her yirmi yaştaki kişide bir usta kabiliyeti görmek mümkündür. Çünkü küçükler aldığı terbiye itibarile daha pek küçük yaşta dokumacılığa alıştırılmaktadırlar. İşte bunun içindir ki gündüz vakitlerini bez yapma tezgâhları başında geçiren Şile kadınları gece gezmesini de ihmal etmemektedirler. Bu da esasen onların en lüzumlu bir hakkıdır. Şiledeki bu iyi itiyadı kuvvetlendirmek, teşkilâtlandırmak icabetmektedir.

Çerkes Köyde Umran

Çerkesköy (Hususî) — Günden güne en iyi şartlar altında inkişaf eden ve büyük bir merkez halini alan Çerkesköyünün ekonomi, bayındırlık kalkınması dikkati çeken bir duruma gelmiştir.

Eskiden harap ve kömür tozlarile dolu bir köy olan Çerkesköyü son üç dört sene içinde fabrikalarile yeni evlerile, su, elektirik tesisatile, güzel yolları ve asrî kabirliğile modern bir köy olmuştur.

Aşkın Kuvveti

Tefrika No: 35 **Nakleden: ORHAN S.**

Neşe ile geçirdiğimiz bu sakin hayat birdenbire, beklenmedik bir haberle bozuldu: Süreyya hanım ile Nailin evlerinde gördüğüm ve hoşlanmadığım kadının bir kaç gün için B..... ye geleceklerini bir mektupla öğrenmiştik.

Evdekilerin hepsinin bu habere sevinmediklerini gördüm. Mektubu okuduktan sonra, vasim canı sıkılmış bir tavırla: "Annem ne ise amma, diğerlerini de beraberine alıp ta gelmesi biraz tuhaf,, diye söylendi.

Emine hanım da, muvakkat bir zaman için de olsa sıkıya gireceğini düşünerek içini çekti. Fakat Nail, ihtiyar kadının ne düşündüğünü farkederek kat'î bir lisanla:

— Teyze, ortada değişecek hiç bir şey yok. Kendini sıkıya koymanın lüzumunu da hissetmiyorum. Eskisi gibi serbest hayatınızı süreceksiniz. Sade ve köy hayatı... Sizin üzüldüğünüzü ve yorulduğunuzu görmek istemem.

Ben de:

— Ve ne lâzım olursa, ne gibi işler yapılacaksa, elimden geldiği kadar yerinize çalışmak, en birinci emelimdir efendim, diyerek lâkırdıya katıldım.

Böyle bir işe girişmek teklifini atmakla, kendi hesabıma büyük bir külfete girmiştim, çünkü, sakin hayatımıza, bu sevmediğim yabancı kadının girmesine canım sıkılmıştı.

Süreyya hanımla, misafirinin gelmelerinden bir gün evvel vasim ile beraber denizde uzun bir gezintiye çıktık. Gök yüzünde en ufak bir bulut yoktu. Deniz ideal bir güzellikte idi. Fakat tabiatin bu müstesna manzarası karşısında her zaman duyduğum hisden artık eser yoktu. Sebebi de malûmdu. Yabancının bulunduğu müddetçe, başbaşa deniz gezintilerimizi bulamıyacaktım.

Dönüşte, düşünceli duran Nail:

— Neniz var Cahide? Bu gün hiç konuşmıyorsunuz? diye sordu.

— Bir şeyim yok... Yalnız misafiri düşünüyordum... Onun gelmesinden memnun musunuz?

— Memnun olur muyum? Şu sakin köşede geçirdiğimiz köy hayatını bozacak, zira onu civarda gezdirmek, görülecek yerleri göstermek lâzımgelecek. Bundan başka, zekâsını, edebiyat sahasındaki sanatını, ve konuşmasının inceliğini takdir etmekle beraber, hayat hakkındaki serbest düşünceleri ve bir çok noktalar üzerindeki değişik nazariyeleri dolayısile, kendisine karşa fazla bir sempati duymıyorum.

Kuvvetli bir sevinç kalbimi büyülttü. İhtimal ki bu his yüzümde de göründü. Çünkü, her şeye dikkat eden vasim, hayret eden bir tavırla:

— Söylediklerimden memnun oldunuz galiba? diye sordu.

Samimiyetle:

— Evet, diye cevap verdim. Misafir kadın hiç hoşuma gitmiyor. Sizinle bu noktada birleştiğimi görerek seviniyorum.

— Neden hoşunuza gitmiyor?

Bir müddet şaşırarak durdum. Hiç bir zaman bu âni antipatinin sebebini düşünmemiştim ve aramamıştım.

— Tam manasile bilmiyorum... Tavrı, bakışları bana öyle geliyor ki... diye kekeledim.

Nail fazla sual sormadı. Zaten sahile de yaklaşmış bulunuyorduk.

Kotrayı ihtiyar kayıkçı Hasana bırakarak, eve doğru yavaş yavaş yürümeğe başladık. Karada ve denizdeki gezmelerimizde dâimî arkadaşımış Ajaks önümüzde gidiyordu

Emine hanım bahçede, her zaman açan beyaz ve pembe güllerin süslediği bir kameriyede oturmuştu. Yaklaştığımızı işitince gözlerini kaldırdı. Bu nazarlarında hafif bir can sıkıntısı alâimi gördüm.

— Posta geldi... Nail, işte gazetelerin... Cahide, size de bir mektup var.

(Devamı var)

Türk milletinin medeniyetin en ileri saflarında yer tutması millî emelimizdir. Bu emeli tahakkuk ettirmek için Lâik bir devlet kuran, millete müsbet ilim zihniyetini rehber olarak kabul eden Cümhuriyet Halk Partisidir.

⌘ ⌘ ⌘

Büyük Millet Meclisi milletin menfaat ve ideallerini hakikaten temsil eden bir millet hülâsası vaziyet ve itiyadında bulunacaktır.

İ. İnönü

⌘ ⌘ ⌘

Türk milleti her türlü nifak tesirlerinden uzak ve salim bir birlik ve beraberlik havası içinde kendini göstermektedir.

İ. İnönü

⌘ ⌘ ⌘

Vatandaş reyini kullanmayı ihmal etme. Çünkü vereceğin reyle milletin siyasî kudretini kuracaksın.

NEVROZİN

Baş, Diş, Nezle, Grip, Romatizma

Nevralji, kırıklık ve bütün ağrılarınızı derhal keser

İcabında günde 3 kaşe alınabilir.

HORTLIYAN CANAVAR

Tefrika No 52 **Çeviren : R. SAGAY**

Yolda, köyden geçerlerken hiç birisi, köylülerin muayyen bir noktadan konuşa konuşa geldiklerine dikkat etmedi. Otomobilde düşünceye dalmışlardı. Şatoya gelince, Madam York ve hizmetçileri büyük bir merak içerisinde ve dertleşirken bulular. İçeri girince herkes sustu.

Oliver, hizmetçilere bir şey sezdirmemek için tabiî bir sesle:

— Herşey yolunda Madam York dedi. Birkaç ispirtizmacı ormanda bir tecrübe yapıyorlardı. Onları kovmak isterken Godard ile beraber küçük bir kazaya kurban gittik. Doktoru aramak lâzımgeldiği veyaher hangi bir şey yapılmak arzu edildiği takdirde ben büyük salondayım.

Luna, arkadaşlarına işaret ederek yavaş sesle: :— Kendisini yalnız bırakmak lâzım, dedi.

Bir kaç dakika sonra o da, salona girdi. Oliver, üzerinde küçük bir lâmba yanan şömineye dayanmış düşünüyordu. Çehresinin hatları bozulmuştu.

Genç adam : — Ne var? diye sordu.

— Godardın yaraları sathî, Svanild ile teyzem kolunu pansıman ediyorlar. Doktoru çağırmak lüzumsuz.

— Beni ferahlatmak için mi geldiniz Luna? Hayatımdaki yegâne gaye ve emeli biliyordunuz değil mi? Ve bütün bunları öğrenmek!..

Ellerini uzatarak, hemen hemen ağlıyacak bir hale gelmişti. Genç kadın uzanan bu titrek elleri tutmak isterken Oliver geri çekildi ve:

— İkisi de kanla bulaşık, diye söylendi.

Tekrar yakalamak için eğilirken genç kadın: — Fakat vicdanınız temiz, diye cevap verdi.

Oliver. ellerini arkasına sakladı. Luna ısrar etmedi ve genç adamın omuzlarını tutarak: — Sevgili Oliver, ben de sizin kadar bedbahtım, diye mırıldandı.

Yorgun yüzü ve endişe dolu gözlerile, genç kadın şimdi, birdenbire ağlıyacak bir çocuk halini almıştı.

Oliver, onu kolları arasına alarak teskin etmek istiyordu. Fakat hakikat, kırmızı harflerle gözlerinin önünde uçuşuyordu.

Lunayı kucaklıyacağı yerde, genç kadının ellerini omuzundan kaldırarak:

— Biliyorum, dedi. Öğrendiğiniz müthiş realiteye rağmen hayalimi paylaştığınızı da farkediyorum. Yalnız her şeyi öğrendikten sonra bu iş imkânsız bir hale geldi. Bu sebepten bana fazla yaklaşmanız müreccahtır.

Genç kadın geriledi, kendisini toplıyarak ocağın yanındaki koltuğa oturdu. Oliver de karşısına geçerek konuşmağa başladı:

— Garip şey! kendimi ne kadar sakin buluyorum. Tıpkı harpteki gibi, bir felâketten sonra hepimiz aksülâmelsiz, bitkin bir halde olurduk. Harbin o öldürücü hakikati ile bu irsî cinnet vakaları arasında güzel bir rüya görmüş oldum.

— Hastalığınız, cinnet değil, sadece bir nevi sayıklama gibi bir şey.

— İsimden bana ne?

— Söylediğim bu şey, tamamile normal bir dimağda vukua gelebilir.

— Olabilir, fakat neticeye bakalım, bu hal insanı cinayete kadar götürüyor ve buna da mani olmak elimde, ben bu felâket zincirinin son halkası olacağım.

Genç kadın ses çıkarmadı.

— Ben kendimi güzel bir hülyaya kaptırdığım sırada, demek siz her şeyi biliyordunuz.

— Yeni bir buhranı önliyeceğimi ümit ediyordum. Bana vaatte bulunmuştunuz.

— Sözümü tutamadığım için özür dilemiyeceğim. Hiç kimse bu hâdisenin böyle vukua geleceğini tahmin edemezdi.

Sihirbazın portresine baktı, sesi sertleşti.

— Doğru değil! Hiç olmazsa o, bir aile, sevilecek çocukları okşamak saadetini tattı. Ah! Ben dünyaya gelmemeliydim!

Luna, yüzünü ellerile kapadı.

— Ne yapalım, vazifemi yapacağım. Fakat hiç olmazsa harpteki kadar kolay olsaydı? Fakat sizi kaybetmek... Ne o, ağlıyor musunuz?

Genç kadın ellerini yüzünden kaldırarak: — Hayır, eğer ağlamış olsaydım o da sevincimden olacaktı. Sizin gibi bir adamın aşkını kazandığım için saadetten ağlıyacaktım.

— Sizin bu düşüncelerinize lâyık değilim ki. Şüphesiz ki ben taşıdığım ailenin şerefini korumak için yaşıyacağım, ve benimle son Hamand ortadan kaikacaktır. Fakatı unutuyordum, ya Ad kardeşler tevkif edilirse... O vakit işler tamam... Cedlerimi ve bizzat kendimi bu şekilde alenen teşhir etmek lâzım gelecek. Bin senlik hicab ve lânet... Ah, sizinle her türlü tehlikelere göğüs gererdim...

Genç kadın, dizlerine kapandı:

— Oliver, böyle şeyler söylemeyiniz. Sizin, yalnız sizin olacağım ve bizi hiçbir kuvvet ayıramıyacak.. Eski bir günah ve fenalık mazisinden bizim kurban vermemiz doğru mu ?.

— Fakat istikbaldeki hareket hep bizim elimizde!

— İstikbalden ne çıkar? Cedlerinizin üzerlerine çöken bu lânete ehemmiyet veremmişler.

— Onlar bilmiyorlardı ki, Bunu düşünmeden yapacak olsak, çocuklarımıza karşı mesuliyetimiz çok ağır olacaktır.

(Devamı var)

SPOR

Fenerbahçe Klübünde Çıkan İtilâf

Millî küme maçlarından Galatasaray ve Fenerbahçede çıkan ihtilâf Fenerbahçenin çekilmesiyle doğan karışık vaziyet devam etmektedir.

Fikstür mucibince bu hafta yapılacak olan Ankaragücü — Fenerbahçe ve Vefa maçları hakemleri tesbit edilip ilân edildiği halde Fenerbahçenin Ankaragücü karşısına çıkıp çıkmıyacağı ve Fenerbahçe idare heyetinin stada müsaade edip etmiyeceği daha henüz belli olmadığından maçların yapılacağı stad - lar da tesbit edilememiştir.

Bir taraftan Fenerbahçe idare heyetinin pazar günü kararları hilâfına oynıyan oyuncuları cezalandıracağı söylenirken, diğer taraftan oyuncuların toplanarak idare heyetini devirmek istediklerini işitiyo - ruz. Bu hafta Ankaragücüna karşı oynamak kararında olan futbolcular dün eğzersiz yapmak üzere Taksim stadına gitmişlerse de stad müdürü müsaade etmediğinden Beşiktaşa giderek Şeref stadında ekzersiz yapmışlardır.

Dünkü ekzersizde Hüsamettin, Lebib, Esat, Yaşar, Mehmet Reşat, Ali Rıza, Semih, Naci, Şaban bulunmuştur.

Kendisiyle görüştüğümüz Fenerli oyuncular:

— İçimizden biri tecziye edilecek olursa tekmil faal sporcular istifa edecektir, demişlerdir.

Öğrendiğimize göre gençler eski idare heyetinin çekilerek yerine iş yapacak faal kimselerin gelmesini istemektedirler.

Bu arada eski futbolculardan Sabih, Cafer, Kadri ve Bedrinin isimlerinden bahsedilmektedir.

Hüsnü ne diyor:

Beşiktaş kaptanı Hüsnü:

— Geçen sene bizim başımızdan geçen bugün Fenerlilerin başından geçiyor. Kimler, idare heyetinden çekilmesini, yerlerine çalışabilecek kimlerin gelmesini istiyorlar? Ben kendilerine itidal tavsiye ettim. Şimdilik gazetelere bir şey söylemek istemem, demiştir.

Beşiktaşlı futbolcu Hakkı ne diyor:

— Bu hâdise para taksimi işinden doğmuştur. Biz iştirak ettiğimiz gibi diğer klüpler de iştirak edebilirdi. Biz Galatasaraya maç yapacağımızı evvelden haber vermiştik. Galatasaray gayri federe klübe mensup oyuncuların istifaları yüzünden takım çıkaramamış ve bunun için oynamamıştır.

⌘ ⌘ ⌘

Fenerbahçe futbolcularının bir Tavzihi

19/3/939 Pazar günü İdare heyetinin Millî küme maçlarına iştirâk etmemek gibi garib bir kararına rağmen biz Sarı Lacivert formayı senelerce ve şerefle omuzlarında taşıyan futbolcü ve hakikî Fenerbahçeliler bu sayısız şereflere bir şeref daha katabilmek ve bağlı bulunduğumuz sayın genel Direktörlüğün emir ve arzularını yerine getirmek kaygusiledir ki çıktık ve oynadık.

Klub heyeti idaresi ve bazı gazeteler bu hareketimizi (İsyan ve anarşi) şeklinde tefsir etmeğe ve bizlere mücrim damgasını vurmağa kalkışmışlar. Fakat bu damgayı vuramak istiyenler bilmelidirler ki (İsyankâr ve anarşist) kendilerinden başka kimseler değildirler. Çünkü o muhterem zatlardır ki bağlı bulundukları ve emirlerine harfiyen itaata mecbur bulundukları bir teşekküle karşı isyan etimişler emirleri haricine çıkmışlar ve hâtta muhterem generâle on maddelik bir ültimaton vermek cesaretini dahi göstermişlerdir.

Fenerbahçe onbirini teşkil eden gençlerin her birisi ne yaptığını bilir ve ne yapacağını idrak edecek kadar akıl ve mantık sahibidirler. Bu hareketleri de yolsuzluk ve uygunsuzluk değil ancak klup hey'eti idaresinin tuttuğu ve güttüğü bu garib tarzı hareketin yanlış ve yersiz olduğunu kendilerine (Sözle hatırlatamadıkları için) filen hatırlatmak gayesile yapılmış bir hareketten ibarettir.

Son olarak şunu söyliyebiliriz ki bizi itham edenler ilk evvelâ bu işten kendilerini terbiye etsinler Çünkü asıl mücrim kendileridir ve o mücrimlerdir ki bizleri muhakeme etmek ve hakkımızda karar vermek selâhiyetini haiz değillerdir. Biz sadece spor yapmak emelindeyiz.

Bu hareketimiz ise isyan ve anarşi değil ancak sayın genel direktörlüğün emirlerini yerine getirmek ve Fenerbahçe klubünün istikbalini genel direktörlük nezdinde müemmen bir hale koymak için yapılan bir harekettir.

Fenerbahçe futbolcuları

Binicilerimiz Yarın Nise Gidiyorlar

Pazar günü yapılan Sipahi Ocağı atlı mâni müsabakalarının mükâfatları dün Sipahi Ocağında tevzi edilmiştir.

Bu münasebetle merasim yapılmış ayrıca bir de çay ziyafeti verilmiştir. Merasime öğleden sonra kalabalık bir davetli kütlesi huzurunda İstiklâl marşiyle başlanmıştır. General Rüştü, Mektep kumandanı Albay Saim, eski süvarilerden Fikret Atlı Sipahi Ocağından Asım Sorgun ve heyeeti idare âzaları da merasimde hazır bulunmuşlardır.

İstiklâl marşını müteakip mükâfatları eski süvarilerden Bay Şeref tevzi etmiştir. Tevziattan sonra Ocak reisi Asım Sorgun bir söylev vererek Macaristan ovalarında at oynatan Türk süvarilerinden bahsetmiş, geçen seneki muvaffakıyetleri anlatmış, yarın Nis beynelmilel müsabakalarına iştirak etmek üzere Avrupaya hareket edecek olan süvarilerimizi şimdiden tebrik etmiştir.

Avrupaya gidecek binicilerimiz:

Nis, Roma, Polonya beynelmilel atlı mani müsabakalarına iştirak edecek takım tesbit edilmiştir.

Yarın mektep kumandanı Kurmay Albay Saim kumandasında yüzbaşı Saim Polatkan, Eyüb Öncü, Cevad Kula ve Cevad Gürkan dan müteşekkil takımımız Nise müteveccihen hareket edecektir.

⌘ ⌘ ⌘

Mekteplcr arası spor müsabakaları

Beden terbiyesi kanununun mekteplere ait ihkâmının tatbikına bir nisandan itibaren başlanacaktır. Bu münasebetle o gün Taksim stadyomunda bir merasim yapılacak 6 lise, sanat ve öğretmen okulları talebeleri muhtelif spor hareketleri ve müsabakaları yapacaklardır.

Bu hususta icap eden hazırlıklara şimdiden başlanmıştır.

Bisiklet müsabakaları

Beden Terbiyesi İstanbul Bölgesi Bisiklet Ajanlığından:

1 — Dört haftadanberi devam etmekte olan seri Bisiklet yarışlarının beşincisi 28—3—939 pazar günü sabahı yapılacaktır.

2 — Yarışa saat tam 9 da başlanacaktır.

3 — Yarış yolu: Mecidiyeköy - Tarabya - Kefeliköy - Yeniköy - Tarabya - Mecidiyeköy arasında iki defa gidip gelme olmak üzere 75 kilometredir.

4 — Yarışçıların hazırlanmış oldukları halde yarış saatinden evvel Likör fabrikası önünde hazır bulunmaları ve adlarını hakem heyetine yazdırmaları lâzımdır.

Memlekete Spordan evvel Disiplin lâzımdır

(Baştarafı 4 cü sayfada)

lâkadar eden bir harekettir. Bunu ehemmiyetsiz bir para işi için bozmak ve bilhassa gençlerimizin heyecanla beklediği maçlara mani olmak doğru mudur?

Maçlar yalnız seyircilerin zevki için yapılan bir gösteriş değildir. Maçlar gençlikte spor hevesi uyandırmak, sporla uğraşanlara ders ve örnek göstermek, yabancı spor kurumlarına nazaran terakki ve istidadımızı ölçmek ve gençliğimizi tanıtmak esaslarına hizmet eder. Buna sakat sebeplerle mani olmak istiyen birkaç kişi manevî mesuliyetlerinin ağırlığını düşünmüş, hesap etmiş midirler?

Geçen sene de ayni şekilde fena bir yol tutuldu: Gene para işi öne sürülerek Fener klübü gibi herkesce sevilmiş bir spor kurumumuz gözden düşürüldü. Oyuncularımızın son hareketi gösteriyor ki, sakatlık idarecilerin ölgün ve esasa uygun kararlar verememelerindedir.

Mesele paradan ibaretse millî küme maçlarına girmemekle bu klüpler daha çok mu kazanırlar? Merkezin emrini kabul eden klüpler iflâs mı ettiler?

Kısaca:

Her şeyden evvel disiplin!.. Spor, memleket, ordu bunu istiyor.

A. HAK

⌘ ⌘ ⌘

Küçük Spor Haberleri:

★ Ekseriyet olmadığından teehhür edilen Güneş klübü âdi ve fevkalâde toplantısı cumartesi günü saat 14 de yapılacaktır.

★ Vefa klübü Fenerbahçelilerin pazar günü lisanssız oynadıklarını ileri sürerek Beden Terbiyesi Umum Müdürlüğü İstanbul bölgesi başkanlığına itirazda bulunmuştur.

Trakyada Yakalanan Casuslar

(Baştarafı 1 inci sayfamızda)

mış, Kırklareli adliyesinde ifadeleri alındıktan sonra temyiz mahkemesi üçüncü ceza dairesi tarafından İzmir ağırcezada muhakeme edilmeleri muvafık görülmüştü.

Şimdiye kadar gizli cereyan eden muhakemenin akrarı alenî okunmuştur. Askerî memnu mıntakalarda fotoğraf ve elde ettikleri malûmatı yabancı devlete satmak suçiyle itham edilen bu beş kişi teşebbüsleri akim kaldığı için Türk ceza kanunun 133 üncü maddesi mucibince tayin edilen 15 sene hapis cezaları üçte ikiye indirilmiş ve Conaf, Rangel, Mirtef beşer sene hapse, birer sene sekizer ay hükûmetçe tayin edilecek yerlerde emniyeti umumiye nezareti altında bulunmağa üç sene âmme hizmetlerinden mahrumiyete mahkûm edilmişlerdir. Asen üç sene dört aya mahkûm olmuş, suçlulardan Todori hapishanede kalp sektesinden ölmüş olduğundan davanın sukutuna karar verilmiştir.

Suçlular kâmilen yabancı tabiiyetindedir.

Emlâk ve Eytam Bankasından:

Esas	Yeri:	Kıymeti:	Nevi:	Depozitosu T. L.
680	Büyükada yalı mah. altınordu caddesi No. 17: 19, 21. 25 taj 17, 17/1; 19; 21, 23	8.000.—	Oteldölaplaj	1600.—

Yukarıda yazılı gayrimenkul peşin veya ilki peşin olmak üzere faizsiz sekiz senevi ve müsavi taksitle pazarlık usuliyle satılacaktır. İhale 27—3—939 pazartesi günü saat ondadır. İsteklilerin bildirilen gün ve saatte depozito akçesi nüfus tezkersi ve üç kıta vesikalık fotoğrafla birlikte şubemize gelmeleri (765) (1958)

MAHKEMELERDE:

Yangın tahkikatı

Sultanhamamı ve Hasan ecza deposu yangınlarının tahkikatına devam olunmaktadır.

Bugün de Ata . Atabek hanında bir keşif yapılmıştır. Hasan ecza deposu yangını yerindeki molozların kaldırılmasına başlanmıştır. Yangının asıl sebebi temizlik ameliyesinden sonra yapılacak keşifte anlaşılacaktır.

Polis katillerinin duruşması

Bundan bir müddet evvel polis Hasan Basriyi öldürmekten suçlu Nazım ve şeriki cürmü bahriyeli Salimin duruşmalarına dün de ağır cezada bakılmıştır. Celsede Maktul Hasan Basrinin kızı Melâhatin Siverekte alınan ifadesi okunmuştur. İfadede kendisi yapmayın, etmeyin beni öldürmeyin tarzında sözler işittiğini fakat kimseyi görmediğini, Salimi hiç tanımadığını söylemiştir.

Bu ifade üzerine suçlu vekili Nail Taner heyeti hâkimenin ifade üzerine nazarı dikkatini celbetmiş ve maznun Salim hakkında tahliye kararı istemiştir. Hâkim tahliye kararını reddetmiş ve evrakı tetkik için muhakemeyi 30-3-939 saat 16 ya bırakmıştır.

TİYATROLAR

TURAN TİYATROSU

Bu akşam

24 Mart Cuma akşamı yüksek okuyucu Muallâ Mısırdan gelen Bekiye Hamdan ve saz Ertugrul Sadi Tek ve arkadaşları

Patlak Lâstikli 3 P.

(se) Atilâ Revüsü' Miçe Pençef varyetesi

★

Bu akşam

Tepebaşı dram kısmında

KORKUNÇ GECE 3 P.

★

Bu akşam 20,35 te

İstanbul caddesinde komedi kısmında BİR MUHASİP ARANIYOR

★

HALK OPERETİ

Bu akşam 9 da

ZOZO DALMAS'la büyük operet

LEBLEBİCİ HOR HOR

Macar balesi

RADYO PROĞRAMI

CUMA: 24/3/939

12,30 Program.

12,35 Türk müziği - Pl.

13,00 Memleket saat ayarı, ajans, meteoroloji haberleri.

13,15-14 Müzik (Melodiler - Pl)

18,30 Proğram.

18,35 Müzik - Pl. (Oda müziği)

19,00 Konuşma (Tayyareci konuşuyor)

19,15 Türk müziği (Fasıl heyeti) Celâl Tokses ve arkadaşları

20,00 Ajans, meteoroloji haberleri, ziraat borsası (fiyat)

20,15 Türk müziği

Çalanlar: Kemal Niyazi Seyhun, Zühtü Bardakoğlu, Eşref Kadri, Cevdet Çağla.

Okuyanlar: Halûk Recai, Safiye Tokay.

1 — Acem kürdî peşrevi.

2 — Nikoğos ağa - Acem kürdî şarkı - Sevdi göynüm ey melek sima seni.

3 — Melekzad efendi . Ferahnak şarkı - Titrer yüreğim ol güliter.

4 — Ferahnak şarkı - Bir sebeple gücenmişsin.

5 — Kemal Niyazi Seyhun - Kemençe taksimi.

6 — Hafız Yusuf - Hüseynî şarkı - Saçın bükümleri.

7 — Hüseynî saz semaisi.

8 — Tanburî Ali efendi - Nihavent şarkı - Sevdim yine

9 — Refik Fersan . Suzinak şarkı . Canım kimi isterse.

10 — Refik Fersan - Uşşak şarkı - Kız bürün de şalına.

21,00 Memleket saat ayarı.

21,00 Konuşma (Haftalık spor servisi)

21,15 Esham, tahvilât, kambiyonukut borsası (fiyat)

21,25 Neşeli plâklar . R.

21,30 Müzik (Riyaseti Cümhur Flarmonik orkestrası)

Şef: Praetorius

1 — G. Rossini

"Sevilla berberi,, operasından uvertür.

2 — S. W. Müller: Bohemya müziği.

a) Furiant, allegro molto e feroce

b) Polka

c) Passacagli

d) Köy düğünü

3 — Ed. Grieg: Senfonik danslar op. 64,

a) Allegro moderato e marcato

b) Allegretto grazioso.

c) Allegro giocoso.

d) Andante - Allegro molto e risoluto.

4 — C. M. Von Weber - H. Berlioz- Valsa davet

22,40 Müzik (Operetler - Pl.)

23,00 Müzik (Cazbant - Pl.)

23,45-24 Son ajans haberleri ve yarınki program.

İstanbul Umumî Meclisi Azasına

İstanbul Vali ve Belediye Reisliğinden:

İstanbul umumî meclisi 13 üncü intihap devresi birinci yılı nisan içtimaının ilkini 3—4—939 tarihine rastlıyan pazartesi günü saat 14 de aktedeceğinden meclisin ruznamesi posta ile göndrilmiştir. O gün Belediye dâiresindeki umum meclis salonuna teşrifleri rica olunur.

(1971)

İstanbul Oduncu ve Kömürcüler Cemiyetinden:

27—1—939 ve 24—2—939 tarihlerindeki heyeti umumiye toplantılarında ekseriyet hasıl olmadığından üçüncü içtimaın 28 mart 1939 salı günü saat 14 den 16 ya kadar cemiyet merkezinde yapılacağı ilân olunur.

Ruzname:

İdare heyetinin 939 çalışma raporu,

Hesabatın tetkiki.

1939 senesi bütçesinin tasdiki

İdare heyeti intihabı.

Hasan Deposu Karaköy Şubesi Açıldı

Hasan Deposu İle Alâkadar Olanların Sirkeci Liman Hanın Altındaki Mağazaya Müracaatları

UYKUSUZ GEÇEN GECE

Ne beyhude ye e ıztırab çekiyor. Bir tek kaşe GRİPİN bu tahammül edilmez ağrıyı dindirmeğe kâfi idi.

■ GİRİPİN: En şiddetli baş ve diş ağrılarını keser.
■ GRİPİN: Soğuk algınlığından mütevellid bütün ağrı, sızı ve sancıları süratle geçirir.
■ GRİPİN: Grip, ha ; nezlesine ve diğer nezlelere karşı çok müessirdir.
■ GRİPİN: Bel, sinir, romatizm ağrılarında hararetle tavsiye edilmektedir.

GRİPİN

Mideyi bozmaz. kalbi ve böbrekleri yormaz.
Aldanmayınız. Rağbet gören her şeyin taklid ve benzeri vardır. GRİPİN yerine başka bir marka verirlerse şiddetle reddediniz.

Güzelliğiniz için

KREM BALSAMİN
KANZUK

Bütün dünyaca takdir edilmiş sıhhî güzellik kremleridir. Gece için yağlı, gündüz için yağsız ve halis acıbadem çeşidleri hususî vazo ve tüplerle satılır.
İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ
BEYOĞLU - İSTANBUL

Baker mağazalarının
Satığı kostüm ve pardesüler, emsalsiz bir biçimdir
SAĞLAM
ŞIK
UCUZ
Halihazırda piyasamızın en zengin çeşitleri, her yerden ucuz fiat ve müsait şartlarla satılmaktadır

ESKİŞEHİRDE
Ses - Işık Kitap Evi
Yeni Sabah Gazetesile diğer Günlük ve Haftalık Gazetelerin Satış merkezidir

Zührevi ve cilt hastalıkları
Dr. Hayri Ömer
Öğleden sonra Beyoğlu Ağacami karşısında No. 33 Telefon 41358

RADYOLİN

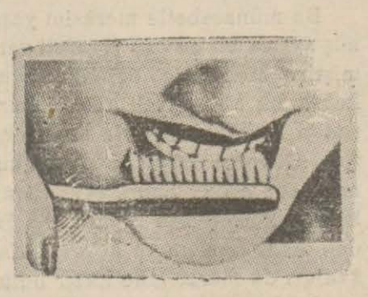

En büyük sergilerde 16 diploma 48 madalya kazanmıştır
Böyle güzel dişler yalnız
Radyolin
kullananların dişleridir.
Diş Tabipleri diyor ki:
Dişlerin ve ağzın sıhhati sabah, öğle ve akşam her yemekten sonra günde 3 defa dişleri temizlemekle kabildir.

SİPARİZADE HASAN HÜSNÜ Bursa Pazarı

Cihaz için yatak takımları, ipekli çamaşırlarınızla havlu ve Bornozların her çeşitlerini, Hastahane ve Mekteplerin ihtiyaçları olan battaniye ve çarşafların
Bursa pazarı: Hasan Hüsnünün
İstanbul Sultanhamam No. 4 ve Beyoğlu İstiklâl Caddesi No. 376 mağazalarından arayınız.

O Kadar Kolay
Her akşam bu şekilde bir kaç dakika içinde yapacağınız ufak bir masaj size gençliğinizi kazandıracaktır.
KREM PERTEV'in
Yarım asırlık şöhreti beyhude değildir.

Dr. İhsan Sami
İSTAFİLOKOK AŞISI
İstafilokoklardan mütevellid (ergenlik, kan çıbanı, koltuk altı çıbanı, arpacık) ve bütün cild hastalıklarına karşı pek tesirli bir aşıdır
Divanyolu No. 113

TÜRK HAVA KURUMU
Büyük Piyangosu
Altıncı Keşide; 11-Nisan-939 dadır.
Büyük İkramiye; 200.000 Liradır,
Bundan başka *40.000, 25.000, 20.000 15.000 10.000 liralık ikramiyelerle (200.000 ve 50.000) liralık iki adet mükâfat vardır*
DİKKAT:
Bilet alan herkes 7 Nisan 939 günü akşamına kadar biletini değiştirmiş bulunmalıdır..

Dünya havadislerini en çabuk ve en doğru veren vasıta radyodur...

AGA Baltic Radyolarını TERCİH EDİNİZ
Türkiye Umum satış deposu: Sultanhamam Hamdibey Geçidi 46 -56 No. Tel. 21295

İstanbul İkinci İcra Dairesinden:

Sarrafim Veledi Nikolaya izafeten hazinenin ölü Rizeli Alirıza zimmetinde ipotek bdelinden alacağı olan masraf harç 250 liranın temini için vefaen mefruğ ve tamamına yeminli üç ehli vukuf tarafından 1420 lira kıymet taktir edilen kayden bir taraf Süleyman Beyin uhtesinde kalan arsa bir taraf çorbacı arsası ve bir taraf Hacı Mustafa efendi hanesi bir taraf yol ile mahtut Balat hamamı Muhittin mahallesinde kesme kaya caddesinde eski 24 mükerrer 24 kapı numaralı (numarataj 46 - 48) altında dükkânı müştemil hane borcun ödenmemesinden açık arttırmaya konuşulmuştur. 46 numaralı mahâl zemini: Toprak cephesi yaprak demir kepenli kömürcü dükkânı olup boştur. 48 numaralı mahal hanedir demir kapıdan girince merdivene birinci haneye çıkılır. Birinci katta merdiven başı sofa üzerinde yük ve dolaplı iki oda bir helâ zemini kırmızı çini bir mutbak bir mıktar, bahçe ve bu kattan bahçeye bir kapı vardır. Elektrik tesisatı da mevcuttur. Umum mesahası 74 metro murabbaı olup 21 M 2 bahçe olup 53 metro murabbaı mahallini bina işgâl etmektedir. Bu gayrı menkule ait şartname 17/4/939 tarihinden itibaren herkesin görebilmesi için icra divanhanesinde açık bulundurulacaktır. Birinci arttırması 27/4/39 tarihine müsadif perşembe günü saat 10 dan 12 ye kadar İstanbul İkinci İcra dairesinde icra olunacak ve verilen bedel muhammen kıymetinin % 75 şini bulduğu taktirdeençok arttırana ihale edilecektir. O gün böyle bir bedel edilmezse arttırma 15 gün temdit olunarak 12/5/39 tarihine müsadif cuma günü aynı mahal ve saatta icra kılınacak ikinci arttırmasında 2280 numaralı kanun hükümleri gözönünde tutularak en çok arttıranın üstünde bırakılacaktır. İpotek sahibi alacaklılarla diğer alâkadarların gayri menkul üzerindeki haklarını hususule faiz ve masrafa dair olan iddialarını ilân tarihinden itibaren 20 gün içinde evrakı müsbitelerile birlikte daireye bildirmeleri aksi taktirde hakları tapu sicilinde kayıtlı olmıyanların satış bedelinin paylaşmasından hariç bırakılacakları ve talip olanların muhammen kıymetinin % 7,5 nisbetinde pey akçesi veya millî bir banka teminat mektubu ibraz etmeleri ve fazla malûmat almak istiyenlerin her zaman 937/3989 numara ile dairemize müracaat edebilecekleri ilân olunur. 937/3989

Devlet Basımevi Direktörlüğünden:

30—3—1939 tarihli perşembe günü saat 15 de İstanbulda Ayasofyada Devlet Basımevi eksiltme komisyonu odasında (6497,54) lira keşif bedeli Devlet Basımevinde yapılacak istrotipi atölyesi inşaatı kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konulmuştur.

Mukavele, eksiltme, Bayındırlık isleri genel, hususı ve fennı şartnameleri, proje keşif hülâsasiyle buna müteferri diğer evrak D. Basımevi direktörlüğünde görülebilir.

Muvakkat teminat (488) liradır.

İsteklilerin en az (5,000) liralık bu işe benzer iş yaptığına dair idarelerinden almış olduğu vesikalara istinaden İstanbul Vilâyetinden eksiltme tarihinden (8) gün evvel alınmış, ehliyet ve 939 yılına ait Ticaret Odası vesikaları ile gelmeleri. (1685)

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

I — 27—2—939 tarihinde ihale edilemiyen 250.000 metre düz beyaz kanaviçe yeniden pazarlık ısuliyle eksiltmeye konmuştur.

II — Muhammen bedeli 38750 lira muvakakt teminat 2906 lira 25 kuruştur.

III — Pazarlık 30—3—939 tarihine rastlıyan perşembe günü saat 14 de Kabataşta Levazım şubesi müdürlüğündeki alım komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartnameler her gün sözü geçen şubeden parasız alınabilir.

V — İsteklilerin eksiltme için tayin edilen gün ve satte mezkûr komisyona gelmeleri ilân olunur. "1701"

Yeni basılan
RİZA TEVFİK
Hayatı ve şiirleri
RAMAZAN G. ARKIN
220 sayfa ve 6 tablo
İstanbulda Resimli Ay matbaası Türk Limited şirketinde 60 kuruş fiatla satılmaktadır.

Dr. Hafız Cemal
Lokman hekim
Dahiliye Mütehassısı
Divanyolu 104
Muayene saatleri pazar hariç her gün 2,5 - 6 salı, perşembe ve cumartesi sabahları 9 - 12
fukaraya T. 22398

Sahibi: A. Cemaleddin Saraçoğlu
Neşriyat müdürü: Macid ÇETİN
Basıldığı yer: Matbaai Ebüzziya